

ΓΡΑΦΕΙΟΝ

ΠΑΡΤΕΙΑ ΚΕΝΗΡΤΕΙΟΥ

Παρά τὸ Διοικητικὸν τῶν Ἐπι-
τελικῶν καὶ Ἐργῶν τοῦ Ἐθνικοῦ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ Μ. ΔΑΜΒΕΡΓΗΣ

ΣΥΝΑΡΟΜΗ

ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΠΑΡΟΡΤΕΑ

Ἐν Ἑλλάδι Δο. 10
Ἐν τῇ Ἀλλοδακῇ Φρ. χρ. 12

ΕΒΔΟΜΑΣ

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ

ΕΚΔΙΟΤΑΙ

ΚΑΤ' ΑΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- Τὸ γυναικεῖον ζήτημα, ὑπό Ιωάννου Μ. Δαμ-
βέργη.
- Θεόδωρος Θεράκης (ιστορικὸς ἀσθεὶς) ὑπό Β. Ψι-
λάκη.
- Τὸ Γαλλικὸν Μελοδραμάτιον ὑπό Δάμ.
Τὰ Μάγια, (ποίησις) Ἰ. Πολυμῆ.
- Ἱστορία τῶν γραπτῶν ἀγγέλων, Hædder We-
stropp, ἐκ τοῦ Ἀγγλικῶ, ὑπό Α. Καράλη.
- Ἐπιτομή γραφῶν περὶ Λευκώτου (ἐπιστολῆ),
Α. Καραβίτσας.
- Ρα - τὰ - κλάν, κλάν - κλάν, (Ἑσπερινὰ Διηγή-
σεις), Jean Richerin, μετάφρασις Κ'.
- Ἡ Ἄγνωστος ἀήλικη τῆς Mme Calman, Μετά-
φρασις Α' (συνέχεια).
- Βιβλίαι τῆς ἑβδομάδος
- Ἰδιαιτέρως Γράμματα
- Ἡ βιβλία.

ΤΟ ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΝ ΖΗΤΗΜΑ

Ἀπὸ μακρῶν αἰῶνων τὸ μέγα πρό-
βλημα ἐξετάζεται ἀπὸ μυριάδιων ἀπόψε-
ων, τὰ μέγιστα δὲ τῶν πνευμάτων ἐνεκυ-
φάν εἰς τὴν ἐπιλυσιν αὐτοῦ.

Ἡ γυνὴ μὴ ἀποκρινομένη εἰς τὴν θέσιν,
ἣν κατὰ καιροὺς παρὰ τὸν ἄνδρα κα-
τεῖχε, ὑπεδαυλίκε τὸ ζήτημα, οἱ δὲ σο-
φοὶ τῶν ἀνδρῶν, ὑπεικόντες μεθ' ἑλπίας τὰς
πολλὰς ταῖχας τῶν εἰς τὴν ἀναμορφώθη-
τητον ἐπήρειάν της, ἐξήταζον καὶ ἐμε-
λέτων αὐτὴν, προσπαθοῦντες νὰ συμβιβά-
σωσι τὴν αὐτήραν φωνὴν τῆς συνειδή-
σεως τῶν πρὸς τὴν γλυκεῖαν τῆς γυναι-
κὸς ἐρωτάσης «Δὲν εἰμεθα ἴσοι; Δὲν εἰ-
μεθα ὅμοιοι;» Ἄλλ' ἡ ἀποκρίσις τῶν σο-
φῶν οὐδέποτε ὑπῆρξε κατηγορηματικὴ.
Γνωρίζοντες πόσον αὐτὴ κἀτρέσει τὰ
ἄνθη, συνήγον λαμπρὰς ἀποδόσεις κα-
λακεῶν, καὶ ἐν μέσῳ αὐτῶν ἔθετον τὴν
ἀμφιβολοῦ ἀποκρίσιν των, ἡ δὲ συγχερέ-
σασσι τὴν πικρίαν της. Τὸ καί, τὸ ἀπόλυ-
τον καὶ θετικὸν καὶ οὐνευροπολούμενον
ναι, οὐδέποτε ἐξεστῆσεν περὶ αὐτὴν
διάνοια. Μεθ' ὅλην δὲ τὴν καλὴν διάθε-
σιν, ὑπ' ἧς ἦτο προκατελημμένος ὁ ε-
ρευνητής, οὐδεμίαν εὕρισκε λύσιν, ἱκανο-
ποιοῦσαν οὐχὶ πλέον τῆν γυναῖκα, ἀλλ'
οὐδ' αὐτὸν τὸν ἴδιον.

Ἐδόθη φαίνεται ἀνωθεν μεταξὺ τῶν
ἀλλοτῶν προβλημάτων αἷσις αἰωνιότητος
νὰ συγκαταριθμηθῆται καὶ ἡ γυνή, καὶ ὁ-
τὴν ἀκόμη δὲν ἐπρόκειται περὶ αὐτῆς κατ'
δικαίαν.

Αἱ ἐπίμονοι ἐν τούτοις καὶ ἀλλοδα-
δοὶ τοῦ ζητήματος ἐξέτασαν καὶ ἀνα-
ψήλασσαν δὲν ὑπῆρξαν πρὸς ἐπισημίαι

εἰς τὴν γυναῖκα. Μετὰ πᾶσαν ῥητάν της
ἐν τῇ συνήθειᾳ προήχρει καὶ ἐν βήμα,
μεθ' ἐκαστὴν καταδικαστικὴν καὶ αὐτῆς
ἀπόφασιν ἤγειρε, μεθιδωσάτο πρῶσιπὸν,
καὶ ἐψήθησε «Κέρδος καὶ αὐτὸν ὄφελος
δὲ κατ' ὀρθωσέν ἡ ὑπηρετρία καὶ τροφὸς
ἐν Ἀσίᾳ, ἡ δουλειὰ ἐν Ἀφρική, καὶ ἀπόβη
ἡ καλὴ συντροφία τοῦ ἀνδρὸς ἐν τῇ πε-
πολιτισμένῳ κόσμῳ, καὶ γὰρ συμμερίζεται
μετ' αὐτοῦ ἐν ἴσῳ μοῖραν πάντων ἀγαθῶν.»

Τοιαύτη ἡ ἱστορία τῆς γυναικὸς ὑπό
μίαν ἐπόψιν ἐκ τῶν μερῶν. Ἄλλ' ἂν
ἀλλὰ δὲν ἠρέσθη ἡ γυνὴ εἰς τὸν χει-
σοῦν τοῦτον ἥρῳον, διὰ ἀπέκτισεν ἡ τῇ
ἐδώρησεν ὁ ἀνὴρ. Τὰ εὐκόλα κέρδη τὴν
κατέστησαν πλεονέκτιδα, καὶ ἐπέθυμψε
μετὰ τῶν ἀγαθῶν νὰ συμμερισθῆ καὶ τὰ
δεινά. Ὅ, τι ἀπλοῦς ὡς ἐπιπονώτερον ἐπε-
φύλαξεν ἑαυτῷ ὁ ἀνὴρ, ἐκείνου ἡ κατα-
κτησις ἐγένετο τὸ κύριον αὐτῆς μέλημα.
Ἄνδρες κόλακες, θεραπευόντες τὴν φιλό-
δοξον ἀδυναμίαν των, μισογύναι ἴσως
κατὰ βάθος ἡ μετανοοῦντες διὰ τὴν ἱπ-
ποτικὴν ἀπόφασιν, ἣν ἔλλατε ἔλαβον,
καὶ θέλοντες ν' ἀπαλλαγῶσι τὸ ἡμίσεος
τὸ δεινὸν, ἐνεθάρρουν τὴν γυναῖκα εἰς
πόθους ἀπονενομημένους.

Καὶ ἰδοὺ δευτέρᾳ τῶν συντρόφων ἐπα-
νάστασις πρὸς ἀπάκτησιν δικαιωμάτων
καὶ ἐλευθεριῶν, εἰς τὴν πρὸς οὐδὲν ἄλλο ὁ-
μοιάζουσι πόσον, ὅσον πρὸς τὴν ῥήσιν, ἐφ'
ἧς ἡ καλὴ τοῦ μύθου ἐρρίνιζε τὴν γλῶσ-
σάν της. Αἱ γυναῖκες ἤδη ζήτουσι τὴν ἐπι-
κίνδυνον ῥήσιν. Τὴν ζήτουσι, τὴν θέλουσι,
τὴν ἀπαιτοῦσιν. Ἐμαθον φαίνεται, ὅτι
τὸ ἴδιον αἷμα εἶνε γλυκὴ, καὶ θέλουσι νὰ
τὸ δοκιμασῶσιν.

Καὶ φέρουσι θαυμάσια πρὸς τοῦτο ἐπι-
χειρήματα. Ὅσῳ μὲν διαγωνιζόμενα
ἐπὶ ἱπποτικῶν πρὸς τοὺς ἀνδρας, παρῶ-
στανται θλιβόμενα ἐπὶ τῇ ἀστερήσει τοῦ
ἡμίσεος τῶν βιωτικῶν μερῶν των, ἡ
ἀριθμοῦσιν τῶν πολέμων τὰ θήματα κα-
ταλαμβάνονται ὑπὸ ἱερᾶς ἀναγκῆσεως,
ἣτι δὲν ἐπιτρέπεται καὶ αὐταῖς νὰ παρέ-
χωσι τὰ ἡμίση, ὅτε δὲ λησμονοῦσιν τὸ
κεφάλαιον τοῦτο τῆς ἀφασίσεως καὶ τῆς
αὐταπαρνήσεως, ἀποτακταὶ διὰ τὴν τυ-
ραννίαν, ἣν ἠρίστανται ἐν σφ κίονι τούτῳ
τῆς ἐλευθερίας, καὶ ἐξαικοντίζουσι ἀνα-
θήματα καὶ κατὰρας κατὰ τοῦ ἀπηνόου
τυράννου, εὐχόμενα, τίς οἶδε, νὰ τὸν
ὑποσκελισῶσιν ἴσως, καὶ νὰ μείνωσι μόλι
αἰματὶ ἐπὶ τοῦ θρόνου του.

Μέχρι τῆς ἀσθενείας τῆς φωνῆς ἐν
παραλήξει τῆς ἱστορίας τῆς γυναικὸς ἐν ταῖς
πεπολιτισμέναις χώραις, τὴν δὲν ἠραροῦ
κατόπιν ἀγνωστον, οὐδ' οἱ ἀνδρες οὐδ' αἱ
γυναῖκες τὸ γνωρίζουσιν.

Αἱ ὠραῖαι καὶ ροδοδάκτυλοι χεῖρες τῆς
γυναικὸς ἐν τούτοις φαίνεται, ὅτι δὲν ἀ-
πέχουσι παλὺ τῆς ἐπικινδύνου ῥήσεως.
Μεθ' ἰδίας τῆς προσπαθείας τῆν ὁ ἀνὴρ
ἤρξατο ἐξασθενῶν ἐν τῇ ἀνίσῳ παλῆν. Ἀ-
σπλος αὐτὸς ἢ μᾶλλον καὶ ἐν τῇ πα-
λῇ ὑπερασπίσῳ τὴν ἀντίπαλον, ἣτις
τόσα κατ' ἀπταῦ προβόλλει ὄπλα, ἀ-
κοντίζουσα διὰ τῶν ὀμμάτων, κεραινοβό-
λουσα διὰ τῶν χειλέων, δεσμεύουσα διὰ
χερῶν, θὰ ἠττηθῆ ἴσως, ὅπως ὁ φιλό-
σταργος γονεὺς πρὸ τῆς ἐπιμόνου ἰδιοτρο-
πίας τοῦ τέκνου. Ὅτ' ἠττηθῆ ἐάν αὐτὴ
αὐτὴ ἡ γυνὴ δὲν παρατηρήσῃ τοῦ ἀγῶνος,
ὅστις τὴν φορὰν ταύτην θὰ τῇ ἀποβῆ ἐ-
πιζήμιος, καταστρεπτικός, καὶ ὅταν ἐτι
κηρυχθῆ νικητρία!

Παρ' ἡμῖν εὐτυχῶς τὸ διεθνὲς τοῦτο
γυναικεῖον ζήτημα οὐδένα ἔλαβεν ἐτι
οὐδ' ὅδιν οὐδ' ἐπικίνδυνον οὐδ' ἀπλῶς χα-
ράκτηρα. Κυριολαχτικῶς ἡ γυνὴ εἶνε συν-
τροφία τοῦ ἀνδρὸς, συμμερισμένη τὰ ἀ-
γαθὰ του, πάσχουσα ἢ εὐτυχουσα, ὅπως
ἔλασ οἱ ἄνθρωποι καὶ διὰ τὰς αὐτὰς αἰ-
τίας, ἀνατρέφουσα τὰ τέκνα της, καὶ ἡ-
δύουσα τὰς πικρίας, ὧν τὸ ἡμῶν πούλα-
χιστον ποτίζεται χάριν αὐτῆς ὁ σύντροφ-
φὸς της.

Δι' αὐτὴν κόσμος εἶνε ἡ ἐστία της, αἱ
σκέψεις της ἢ οἰκογένειά της, ἡ ἰσχὺς της
ἡ ἀγάπη καὶ ἡ ἀφοσίωσις. Οὐνευροπολεῖ οὐχὶ
δικαιώματα ἀλλὰ καθήκοντα. Φιλοδορεῖ
οὐχὶ δι' ἑαυτὴν ἀλλὰ διὰ τὸν σύζυγον,
τὸν υἱόν, τὸν ἀδελφόν της. Καὶ ὅταν τῶν
χαίως ἀναγινώσκει, ὅτι συμβαίνει ἀλλα-
χῶς, ὅτι ἐν τῇ ἐσπερίᾳ ἐπιπαθοῦσιν αἱ
ὀμφολεὶ της, οὐχὶ θλαὶ ἀλλ' ἐξαιρέσεις
τινὲς καὶ ἐκεῖ, ὑπομειδῶν, καὶ διηγουμένη
αὐτὰ εἰς τὴν φίλην της κινεῖ μετ' οἴκτου
τὴν κεφαλὴν.

Τοιαύτη εἶνε παρ' ἡμῖν ἀκόμη ἡ γυνή,
καὶ θὰ εἶνε ἐπὶ πολὺ ἐτι. Εἰς αὐτὴν δὲ
ὀφείλονται οἱ ἠλικεῖς ὡς μέλι καὶ σσε-
ρεῖ ὡς σίδηρος δεσμοί, οἱ συγκρατοῦντες
τὴν Ἑλληνικὴν οἰκογένειαν, καὶ περὶ στέ-
φοντες αὐτὴν διὰ τῶν ἀγῶν καὶ ὠραίων
αἰσθημάτων, εἰς τὴν ζήλευσιν ἄλλοι, καὶ
ἀλλοῦσιν, ὅτι ἀπέλεσαν. Τοιαύτη, χάρις
εἰς τὴν Ἑλλάδα γυναικαρεῖν ἡ οἰκογέ-
νεια παρ' ἡμῖν. Ἐξαιρέσεις δὲν ὑπάρχου-
σιν. Ὅδ' αὐτὴ ἡ μετ' ἐπιπολής διαγνώ-
σις σπῆνθῶν κοιμισμένων ἐτροχιασμένων δύ-
ναται νὰ παρῶσιν αἰσθητικῶς, οὐδὲ γυν-
ναικεῖον ζήτημα ἐπέθη ἐπὶ πρὸ τοῦ κοι-
νωπολόγου ἐν Ἑλλάδι, καὶ τοῦ ἀδέξια πει-
νεῖ διάνοιαν, ἀκινδύνου χεῖρες, πειρῶνται
κάποτε νὰ κηρύξωσι τὸ ἐκείνιον.

Ἄλλ' ἐάν δὲν ὑπάρχη τοιοῦτον ζήτημα

δεν έπεται, ότι είνε δύσκολον και να γεννηθῆ. Μικρός σπινθῆρ δύναται να κατακαύσῃ δάσος ὀλίγηλον, και μόνοςυλλαβός διαταγή να κατακαλύφῃ διά πυράτων ευρύ πεδίον μάχης. Οὕτω και μέτρον τι, μελετώμενον ὑπό τοῦ διαπρεπούς ἡμῶν συνεργάτου και γενικοῦ διευθυντοῦ τῶν Ταχυδρομείων τοῦ Κράτους κ. Ν. Καζάνη, περί προσλήψεως γυναικῶν εἰς τὴν δημοσίαν ὑπηρεσίαν τοῦ κλάδου τούτου, δυνατὸν μὲν να ἀποβῆ καθόλου ἐπιωφελές, εἰς τὴν κοινωνίαν και τὸ Κράτος, δυνατόν να εἴνε συντελεστικώτατον εἰς τὴν εὐημερίαν τῶν οἰκογενειῶν και τῶν ἀτόμων, ἀλλὰ δυνατὸν ἐπίσης ἀντι τοῦ ἐπιδικωμένου καλοῦ ν' ἀποβῆ καοῦ πρόξενος, ἀντι σπόρου μελλούσης εὐημερίας να εἴνε αὐτὸς ὁ μικρὸς σπινθῆρ, ὅστις δύναται να κατακαύσῃ τὸ δάσος.

Ἡμεῖς δὲν χρυσόμεθα κατὰ τοῦ μέτρον τούτου ἀκόμη, καιτοι φοβούμεθα, ὅτι περιέχει ὅλα τὰ στοιχεία, ὅσα δύνανται να γεννήσῃ και παρ' ἡμῖν τὸ ζήτημα, τὸ διά τῶν γυναικῶν μαστιζόντων τὰς κοινωνίας τῆς Δύσεως. Ἀπλῶς εὐχόμεθα να ἀναβλήθῃ ἡ ἐκτέλεσις του, ἵνα δοθῇ ὁ καταλληλὸς καιρός πρὸς ευρύτεραν αὐτοῦ ἐξέτασιν, πρὸς κοινὴν συζήτησιν, ἵνα πάντες ὦμεν συνυπεύθυνοι ἐν περιπτώσει ἐπιζημιῶν ἐκβάσεως.

Βεβαίως κατόπιν μακρᾶς μελέτης ἐρρίφθη εἰς τὸ μέσον τὸ σχέδιον τούτο. Βεβαίως ὑπελογίσθη και ἐπισκοπήθη πᾶν ἀπατέλεσμα αὐτοῦ, και οὐδεμία ἔμεινε πτυχῆ, μὴ ἐκτυλιχθεῖσα ἢ κρύπτουσα ἔτι ἐν τῷ σκότει τοῦ μέλλοντος ἀνυπολόγιστόν τινα συνέπειαν.

Και βεβαίως ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψει τὰ ἐπιχειρήματα, ἅτινα ἠδύναντο ν' ἀντιτάξωσιν ἡ οἰκογένεια και τὰ ἦθη, ἢ ἀνατροφή, ὁ χαρακτήρ και αἱ προλήψεις. Ἡ στοργὴ τοῦ εἰσηγητοῦ πρὸς ὅ,τι ἀγαθὸν ἐν τοῖς πατρίσι, ἀρκεῖ ἡμῖν ὡς ἐγγύσις περι ὄλων τούτων.

Ἀλλὰ ἀπορία ἀλληλοδιαδόχοι γεννῶνται ἐν τῇ κεφαλῇ ἡμῶν, ἢ δὲ σοφῆ πείρα, ἀδαῆς και αὐτῆ πρὸ τοῦ καινοφανοῦς, οὐδεμίαν παρέχει ἡμῖν λύσιν καθήσαστικὴν.

Τὸ μέτρον τούτο δὲν εἴνε ἐκ τῶν συνήθων ἔχει ἐννοιαντόσονβαθειαν, ὥστε δι' ἐνὸς βλέμματος ἀδυνατοῦμεν ἡμεῖς τοῦλάχιστον ν' ἀναμετρήσωμεν τὸ βάθος τῆς σημαίνει τὴν πρώτην ἐπίσημον χειραφέτησιν τῆς γυναικὸς ἐν Ἑλλάδι. Εἴνε ἢ πρώτη βαθμὶς καθόδου ἢ και ἀνόδου αὐτῆς, εἰς ὕψος ἢ εἰς βάθος πλῆρες κινδύνων. Θὰ ἀντετάσσοτο ἴσως ὡς πρώτη βαθμὶς ὁ θεσμός τῶν διδασκαλιστῶν, ἀλλὰ δὲν θὰ ἦτο τούτο ὀρθόν. Πανταεῖτις κόρη ἐπαναλαμβάνει, πρὸ τῆς πλαγγόνος τῆς τὸ πρῶτον μάθημα, ὅπερ ἐν τῷ νηπιαγωγείῳ ἐδιδάχθη δεκαετίς, προσπαθεῖ να διδάξῃ τὴν ἀνάγνωσιν εἰς τὸν μικρότερον ἀδελφόν. Εἴνε τι ἔμφυτον εἰς τὴν γυναῖκα ἢ στοργὴ αὐτῆ, προοίμιον ἴσως τῆς μητρικῆς, και ζητεῖ δι' αὐτῆς να περιβάλλῃ ἔστω και ἀψυχόν τι ἀντικείμενον, μίαν γλῶσσαν βασιλικῆς...

Τὴν στοργὴν ταύτην ἐξεμεταλλεύθημεν, ἵνα παραγάγωμεν τὰς ἀρίστας παιδαγωγούς, και ἐπιτύχομεν ἄλλ' ὁ θεσμός αὐτῶν οὐδὲ τὴν ἐλαχίστην ἔχει σχέσιν πρὸς τὴν πρόβλησιν γυναικῶν ἐν ἄλλῃ δημοσίᾳ ὑπηρεσίᾳ.

Ἐν ταύτῃ ἢ γυνῇ δὲν θὰ ἐξακῆ δικαιοῦματα και καθήκοντα μητρὸς ἐπὶ ἀνηλικῶν παιδιῶν, ἀλλὰ προσκαλεῖται ἴση πρὸς ἴσους νὰ παρίσταται, να ἐνεργῇ, να διατάσῃ. Ἡ στέγη τοῦ σχολείου γνωρίζει, ὅτι εἴνε στέγη ναοῦ και στέγη τοῦ οἴκου τῆς ἄλλ' αἰ στέγαι τῶν δημοσίων γραφείων, ὅσον και ἂν εἴνε φιλοξενοί, θὰ τῆ εἴνε πάντοτε ξένοι, και θὰ εἴνε μακρὰν, πολὺ μακρὰν τῆς οἰκογενειακῆς τῆς ἐσίας.

Εἰς τὰ πρῶτα ἴδια βήματα ἀπαιτεῖται συνέσις και δειλία. Ἡ τύχη ἀληθῶς εὐνοεῖ τοὺς τολμηροὺς, ἀλλὰ μετροῦνται κατὰ μυριάδας οἱ δεῖλοι, ὅσοι δὲν μετενόησαν διά τὴν ἐλλείψιν τὸλμης. Ἄς σκεφθῶμεν ἐπὶ μικρὸν ἔτι. Ὅθ' ἀρκεσθῆ ἢ γυνὴ εἰς τὴν πρώτην ταύτην εὐκολον κατὰκτησιν; Δὲν θὰ ἐγείρῃ ἔπειτα ἄλλας εὐλόγους ἀξιώσεις; Ἐκάστη τῆς ἀξιώσεως εἴτε ἐκτελούμενη εἴτε μὴ δὲν θὰ εἴνε και εἰς κρῖκος ἀποσπώμενος ἐκ τῆς ἀλύσεως, δι' ἧς συγκρατεῖται ἡ οἰκογένεια; Ὅθ' τῆ παρέχει ἀρκούντα χρόνον ἢ μεταξὺ τοῦ παρθησαγωγείου και τοῦ γάμου ἐποχῆ, ἵνα μορφωθῇ εἰςκαλὸν τῆς ὑπηρεσίας λειτουργόν; Ὅθ' τῆ παρέχῃ ἀρκούντα χρόνον ἢ μετὰ τὸν γάμον ἐποχῆ και τὰ πρὸς τὸν σὺζυγον και τὰ πρὸς τὰ τέκνα καθήκοντά τῆς, ἵνα ἐκτελῇ τὰ πρὸς τὴν ὑπηρεσίαν; Ὅλοι αἱ περὶ τὰ γράμματα ἰκανότητες, αἱ ἀκτινοβολήσασαι ἐν τοῖς σχολείοις και σθεσθεῖσαι πρὸ τῶν λαμπρῶν τοῦ Ἰμναίου, δὲν εἴνε λόγος πέθων, ὅτι και ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ δύναται να συμβῆ τὸ αὐτό; Εἰς τὸ στάδιον θὰ κατέλθωσιν ἐκ πασῶν τῶν κοινωνικῶν τάξεων, ἢ θὰ γελῶσιν ἐπὶ πολὺν καιρὸν μετὰς πτωχὰς ὑπαλλήλους, ὅπως ἐγέλων ἄλλοτε και μετὰ αὐτὰς τὰς διδασκαλίσσας; Και ἂν εἴνε ἐλεύθερον τὸ στάδιον, ὑπάρχει ἐγγύσις, ὅτι αὐριοι τὰ μέσα δὲν θὰ συγκεντρώσιν ἐν ὠρισμένῳ ἀριθμῷ οἰκογενειῶν τοὺς μισθοῦς, δι' ὧν τὸ κράτος συντηρεῖ διπλοσίας ἢ και τριπλοσίας; Και τέλος δὲν εἴνε ἀρκεταί αἱ ἀργούσαι ἀνδρῖκαι χεῖρες ἐν Ἑλλάδι, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῶν ἀλλεπαλήλων μεταναστεύσεων, ὡς ἐξάγεται και ἐξ αὐτοῦ τοῦ προχθῆς τελεσθέντος διαγωνισμοῦ τῶν τελωνοφυλάκων, καθ' ὃν διὰ δεκαετῆ θεσμοῦς παρουσιάσθησαν ἑκατὸν εἰκοσι πέντε μνηστῆρες, δὲν εἴνε ἀρκετοὶ οἱ ἀργοί και οἱ θεσιθῆραι, και δὲν εἴνε ἐπικίνδυνον να αὐξήθωσι δι' ἐκείνων, οὐς αἱ κυριαί θὰ ὑποσκελίσωσιν;

Μυρία τοιαῦτα ἀπορία περιστρέφονται ἐν τῷ νῷ ἡμῶν, και οὐδεμίαν ἔχομεν πρόχειρον τὴν λύσιν. Ἡ καινοτομία εὐρέν ἡμᾶς ἀπαρασκευούς. Ἀλλ' ἢ μάλλον βυθίζουσα ἡμᾶς εἰς σκέψεις εἴνε ἡ ὑπόνοια, μὴ ὑπὸ τὸ ἐπαγωγόν τούτο μέτρον ὑπολαβῶσιν δεινὰ ἀνυπολόγιστα εὐθὺς ἐξ

ἀρχῆς διά τὴν οἰκογένειαν, διὰ τὴν κοινωνίαν διά τὴν πατρίδα, μὴ τὸ πρῶτον διατάγμα διορισμοῦ γυναικὸς εἰς δημοσίαν καθαρὰς ὑπηρεσίαν εἴνε ἢ πρώτη-σειλις νέας περιόδου τῆς ἱστορίας τῆς γυναικὸς ἐν Ἑλλάδι, κατὰ πολὺ διαφερούσης τῆς παρελθούσης!

Ἡ διαφορὰ, ἀγνωσοῦμεν, ἂν θὰ εἴνε ἐπ' ἀγαθῷ ἢ ἐπὶ κακῷ. Ἀγνωσοῦμεν, ἂν θὰ συντελεσθῇ εἰς τὸ να ἀναβιβάσῃ ἢ να καταβιβάσῃ τὴν γυναῖκα ἀπὸ τῆς ἀξιοσεβάστου θέσεως, ἢ να κατέχει νῦν ὡς κόρη, ὡς ἀδελφῆ, ὡς σύζυγος, ὡς μήτηρ, ἀλλ' ἐσμέν βέβαιοι, ὡς να τὸ βλέπομεν, ὅτι ὁ τύπος τῆς Ἑλληνίδος γυναικὸς, οἷαν παρέδωκαν αὐτῇ γενεαὶ ὀλίκληροι πρὸς ἀλλήλας, θὰ σθεσθῇ μετὰ μικρὸν, και θ' ἀντικατασταθῇ δι' ἄλλου, ριθμοῦ Ἀνατολικευρωπαϊκοῦ, μετὰ νέα ἐλαττώματα και προτερήματα ἴσως, ἀλλὰ τύπου, ὃν ἀγνωσοῦμεν ἂν πρέπει να ἐλπίζωμεν ἢ να φοβώμεθα!

Τὰς σκέψεις ταύτας ἐνέπνευσεν ἡμῖν ὁ νεωτερισμός, ὃν ἔγνω να ἐφαρμόσῃ ὁ κ. διευθυντῆς τῶν Ταχυδρομείων και Τηλεγράφων. Ἐὰν ὁ ἀναγνώστης ἡμῶν εἴσιν ἀσχετοὶ πρὸς αὐτὸν ὑπὸ τὴν τοιαύτην του ιδιότητα, ἀλλ' ὡς δεξιότητην τοῦ καλάμου και ἐργάτην τῶν γραμμάτων τὸν γνωρίζουσιν ἀρκούντως, παρακολουθοῦντες αὐτὸν ἐν εὐρείαις μελέταις, και βλέποντες μετὰ πόσης ἐμβριθείας και βαθύτητος ἀναλύει τὰ ζητήματα, και διαδίδει τὰς ὑγιεστερας τῶν ἰδεῶν. Εἴσιν ἀρα βέβαιοι μεθ' ἡμῶν, ὅτι τὸ ἐπικίνδυνον σχέδιον εὐρίσκειται εἰς καλὰς χεῖρας.

Πρὶν ἢ ἀνακοινωθῇ, θὰ ὄρισας μελετώμενον. Πρὶν ἢ ἐκτελεσθῇ, ἄς εἰσακουσθῶσιν και οἱ ἀντιφρονούντες. Τοῦλάχιστον ἐὰν γεννηθῇ ποτε *Γυναικῶν ζήτημα* ἐν Ἑλλάδι να μὴ εἴνε οὗτος ὁ αἴτιος, να μὴ εἴμεθα ἡμεῖς οἱ μάντις τοῦ κακοῦ!

ΙΩΑΝΝΗΣ Μ. ΔΑΜΒΕΡΓΗΣ.

ΙΣΤΟΡΙΚΑΙ ΕΒΔΕΙΔΕΙΣ

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΘΕΡΑΚΗΣ

Αἱ ἐνέργειαι ἐνθεν μὲν τοῦ Ἄρεως και Ποσειδῶνος, ἐνθεν δὲ τοῦ ἑκατόντος και ὑποδαυλίζοντας αὐτὰς Ἡραίου κατὰ τὴν χέρσον και νησιώτιδα Ἑλλάδα ἦσαν ἐν μεγάλῃ, ἐν τεραστίᾳ ἐντάσει ἤδη ἀπὸ τοῦ 1822 και ἐξῆς. Πυρρὰ θαμειαί ἐσπινθηροβόλον και ἐσελάγιζον, και ἐκατόμβαι ἀειροπληθεῖς ἀνεπέμποντο ἐξ ἀπειρων ἐστίων και βωμῶν πρὸς ἐξέλιωσιν τοῦ κεχολωμένου δι' ἀμαρτίας προγόνων και πατέρων Διός, ὁ ὁποῖος καθήμενος ἐπὶ τῶν κορυφῶν τοῦ πολυδειράδος Ὀλύμπου και τῆς νεφελογαίτονος, τῆς Μινωείου Ἰδης, ἐθεάτο και ἀνεμίτρει τοὺς δεινοὺς τῶν Ἀχιλλέων και Αἰάντων και Ἰδμενέων, τῶν Ἐκτόρων και Αἰνειῶν ἀγῶνας ἐστάθμιζε τὰς ποικίλας περιπετείας, τὰς πολλὰς και ἀντιπιπτούσας δέσεις και λύσεις τοῦ θαυμαστοῦ και ἠρωικοῦ δράμα-

τος, τὴν γιγαντομάχον, καλὴν τῆς Εὐρώπης κατὰ τῆς Ἀσίας, τοῦ πολιτισμοῦ κατὰ τοῦ βαρβαρισμοῦ, μέχρις οὗ ἤθελε τελεσθῆ ἢ βουλή αὐτοῦ. Ἀπὸ βορρᾶν αἰ στρατιά τοῦ Μεγάλου Κυρίου εἰσῆλθον και εἰσέδυσαν ἀδιαπαύστως εἰς τὰ σπάργανα τοῦ θεάτρου τοῦ μοναδικοῦ μαρτυρίου, τεραστιαί δὲ κινηταί κατὰ θάλασσαν μηχαναί, τὰ πελώρια ὀσμηνικὰ καπάκια και ντελίνα, ἐπιφερόμενα κατὰ νῆων και σκαφιδίων ἐλαφρῶν, μικρῶν και ελασθημων Ἑλληνικῶν, ἠγωνίζοντο να καταποντίσωσι σὺν αὐτοῖς ἀλλ' ἀτελεσφορῆτως αὐτὸ τὸ Αἰγαῖον σύμπαν, ἐνῶ ὁ ἰσχυρὸς ἐν Αἰγύπτῳ αὐτράπης, ὁ συλλαβὼν τὴν ἰδέαν να ἀναρθῶσῃ τὸ κράτος τοῦ παλαι Σαωῦστορος και τῶν ἄλλων μεγαλοεργῶν Φαραωνῶν, περιέζωνεν ἀπὸ νότου Κρήτην και Πελοπόννησον.

Ὁ ἀγὼν οὕτως ἀπέβαινε ἐκ τῶν χαλεπωτέραν κατὰ πολλὰς ἐπόψεις ἐν τῇ παγκοσμίῳ ἱστορίᾳ. Ἡ ἑτέρα τῶν χειρῶν αὐτοῦ, ἡ τιτανομάχος και τυραννολέπτης τοῦ Αἰγαίου ἠρώς, ἢ πολὺφημος τῶν παλαι μακάρων μεγαλόνησος Κρήτη, κατέπιπτεν ὄλωσ κεκμηκυτα και καταπέποννημένη. Ὁ μεγαλεπήβολος και φοβερός τῶν Φαραωνῶν διάδοχος, ὁ πολὺμητις και πολυμήχανος ἐκ Καβαλλας Μεχμέτ Ἀλῆς λαμβάνων ὡς πασαλίκιον οὐ μόνον τὴν Κρήτην ἀλλὰ και τὴν Πελοπόννησον εἰς ἀποζημιώσιν τῶν πρὸς τὸν Μέγαν Κύριον ἐπικουριῶν και βοθητῶν αὐτοῦ, ἐξέπεμπεν ἀλλεπαλλήλως ἐξ Αἰγύπτου στόλους ἐπὶ στόλων και στρατιάς ἐπὶ στρατιῶν κατὰ τῆς ἀπροστατεύτου κατὰ θάλασσαν μεγαλονήσου. Ἀποῦ ἐπάλαισεν ἢ μαρτυρικωτάτη νῆσος ἐπὶ ἔτος και ἐπέκεινα κατὰ τῶν περιβοητῶν ἐν τῷ κόσμῳ γιαντιστῶρων και ζεκουκουλώτων αὐτῆς, εἶδεν ἐν τέλει ἐαυτὴν πλημμυρούσαν ἐκ χιλιάδων μεχμεταλίων Ἀλβανῶν και τακτικῶν Αἰγυπτίων, τὴν Σοῦδαν δὲ και τὰς ἀκτὰς στενοῦσας ὑπὸ τὸ βάρος πολυπληθῶν φρεγατῶν και τρικρότων. Και πρῶτον μὲν ἐξεπέμφθη κατ' αὐτῆς ὁ γαμβρός τοῦ πατρῶου και ἰσοδύναμος αὐτοῦ Χασάν πασᾶς. Ἀποῦ δ' αὐτος συμπληρώσας τὴν ἐν τοῖς ἀνατολικῶν καταστροφῆν, ἐπέθηκε κορωνίδα διά τῆς φρικτῆς ὀλοκαυτώσεως και σφαγῆς τῶν ἐν χιλιάσι προσφυγόντων γυναικοπαίδων εἰς τὸ ἐν Μιλάτῳ τῆς Μιραμπέλλου εὐρὺ και βαθὺ ἀντρον, σπεύδων δὲ κατεπιγόντως μετὰ τὴν ἐν Κρουσῶν Μαλεθυζίου πρὸς διχαίαν ἀντέκτισιν ἐπίσης ὀλοκαυτῶσιν τῆς ἐκ τριακοσίων ἀρμενιῶν, χρυσῶν και ἀργύρων περιβέβλημένων Ἀλβανῶν αὐτῶ ἐμπροσθοφυλάκῆς και σωματοφυλάκῆς, κατέπεσεν ἐν Γόρτυν. (Μεσάρῃ) ἐκ τοῦ ἰδίου ἴππου, και ἐξέπνευσεν ὑπὸ τὰ πατήματα και λακτισματα αὐτοῦ, ἐφάνη ὅτι ἐμελλεν ἢ παντλήμων και βαρυνταῖων νῆσος ν' ἀναπνεύσῃ ἐπὶ μικρὸν. Ἀλλὰ φεῦ! δεινότερον κερανοῦ ἐχάλκευοντο κατ' αὐτῆς κατακίρις δυναπείσσοτες προεμνηστος, και δεινότερος τοῦ προτέρου ἐφιάλτης ἐπερρέπτετο ἐπὶ τῶν στέρνων τῆς τιτανίδος νῆσου, ὃ ὡς ἀνεμοσπρῆβι-

λος ἐπελθὼν ἀπὸ τοῦ Μαρτίου τοῦ 1824 Ἀλβανὸς ἐπίσης Χουσεϊνβέης, μεθ' οὗ ὡς δεύτερος ὁ ὕστερον πολυδύρατος Μουσταφᾶβέης (Μουσταφᾶς Κιριτλή πασᾶς). Οὕτως ἢ Κρήτη εἰς τὰς ἰδίας μόνον ἐαυτῆς δυνάμεις ἐγκαταλειφθεῖσα, μηδὲ πλοίων τοῦλάχιστον τινῶν ἑλληνικῶν προσπελαζόντων, εἰμὴ γενναιοφύχων τινῶν Κασίων ἀλλὰ πάνυ εὐαριθμῶν και ταπεινῶν, ἠρημοῦτο και ἐπυρπολεῖτο φοβερὰ ὑπὸ τῶν πρὸς δυσμὰς χωρουσῶν ὀρσῶν Ἀλβανῶν, Αἰγυπτίων και λυσσῶντων ἐγγωρίων Ὁθωμανῶν.

Ἡ μαστιξ τῶν δαιμόνων ὄλων ἐν προέβαινε, και κατεκῆνον τέλος ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Ἀποκορώνου, ὀπότεν, ὡς γνωστόν, κατέχονταί αἱ πρὸς τὰ περιβοητᾶ ἐν τῷ κόσμῳ Σφακία πρόσδοι. Αἱ κῶμαι ἐν τῷ μεταξὺ τῆς ἐπαρχίας τοῦ αἰανταίου ἠρώος Σήφακα, τοῦ εὐάνδρου Ἀποκορώνου, ἐκάπνιζαν ὡς τόσαι ἰστιαὶ ὑποχθονίου πυρός. Μία τούτων ἦν και τὸ ἐν τῷ παρόντι θαυμαστοῦ ἐπεισοδίου Κόκκινου-Χωριῶ, πρὸς τὰ βορειοανατολικά τῆς ἐπαρχίας κείμενον, ἐγγὺς πρὸς τὴν θάλασσαν τοῦ Ἀπτεραίου (τῆς Σοῦδας) κόλπου.

Ἐν ᾧ τὸ πτωχὸν τούτο χωρίον ἐπυρπολεῖτο, αἱ ἀγριώτεροι δὲ και τῶν τοῦ Ἀπτεῖλα ὀρδαὶ περισυνέλεγον και ἀπήγον εἰς αἰχμαλωσίαν τὰ τῶν πολυδακρύτων πολεμιστῶν γυναικοπαῖδα, δύο ἐξ αὐτῶν, ὁ Θεόδωρος και ἡ Μαρία, παιδία μικρά, 6—7 ἐτῶν, ἐτίθεντο ἐντὸς κοφίνων, και διὰ καμήλου ἀπήγοντο εἰς τὴν πόλιν τῶν Χανίων, ἧτις ἀπὸ τῆς ἐνάρεσως τοῦ μοναδικοῦ τῆς ἐπαναστάσεως δράματος εἶχεν ἀποβῆ τελεία και πλήρης ἀνθραπαγορὰ ὑπὸ τὰ ὄμματα τῶν ευρωπαϊκῶν μας προξένων! Και ἡ μὲν Μαρία, ἢ και τὴν ἡλικίαν μικρὸν μεγαλειτέρα, ἀγορασθεῖσα, κατέμεινε ἐν Χανίοις, και περιήλθεν εἰς χεῖρας ἐν τέλει ἀγαθοῦ τινος Μικρασιανοῦ Ὁθωμανοῦ, ὅστις καιπερ πολλῶν πλειότερον παραβηκῶς, ἐτίμησεν αὐτὴν καταστήσας μόνην και νόμιμον σύνευνον.

Ἄλλ' ὁ ἀμαιορ τότε φαινόμενος Θεόδωρος, ὁ ἀμαιορ τότε φαινόμενος Θεόδωρος, συνοθευόμενος, ὡς νοεῖται, μετὰ προσηκουσῶν συστάσεων, και ἐπάτησε τὸ ἱερὸν τῶν ὀνειρῶν αὐτοῦ ἔδαφος, τὸν Πειραιᾶ, μετὰ θέρης ἐρῶντος ἀναβλέποντος μετ' ἀπελπισίαν ἐρωμένην πολυέραστον. Καταταχθεὶς δ' ἀξιωματικὸς ἐν τῷ Β. ναυτικῷ, ἐπεδύθη μετὰ ζέσεως εἰς τὴν πλῆρωσιν τοῦ ἱερωτέρου πρὸς τὴν πατρίδα καθήκοντος, τὴν εὐορκον και ἐντιμον ὑπηρεσίαν. Μετὰ δὲ ταῦτα και ἐνυμφεθῆ κατὰ τρόπον ἐπίσης ἀξιάγαστον, προσεπικρατοῦντα, ὅποσον ἠσασαυρὸν εὐγενῶν αἰσθημάτων ἐνέχλειον τὰ στέρνα τοῦ ἐξ Ἀποκορώνου Ἑλλήνος ἀξιωματικοῦ διότι ἐπέμεινε και ἔλαβε σύζυγον τὴν πτωχὴν ἀδελφὴν τοῦ ἐπιστηθίου αὐτοῦ φίλου μετὰ τὴν ἀνάρρωσιν ἐκ νόσου ἐπικινδύνου. Οὕτως ἀποκατέστη οἰκογενειάρχης, και διετέλει τακτικῶς ὑπηρετῶν, ὅτε ἐνετάλη να μεταγύγῃ διὰ τοῦ πλοίου του τὸν υἱὸν τοῦ ἠρώος ἡμῶν ναυάρχου Κανάρη Νικόλαον, πρόξενον ἀποστελλόμενον, πούς εἰς τὴν πατρίδα του, τὴν Κρήτην και διὰ εἰς τὴν πόλιν Χανίων, ἢ ὅποια διεῖχε με-

δὲ σπουδαίως και παρασκευάζεν οὕτως, ὥστε να φανῇ ἀξίος ποτε τῆς τύχης, ἧτις πρὸς αὐτὸν ἐν δυσμοιρίαις πρώτασσοις οὕτως ἐπιγυρῶσας προσμειδάσῃ, να ὀπηρέτησῃ τούτῃστιν εὐγενῶς τὴν τε φύσασαν αὐτὸν και τὴν περιθάψασαν και θρέψασαν. Ἐν τῇ μηχανικῇ λοιπὸν και τῇ πολεμικῇ ναυτικῇ σχολῇ ὁ Θεόδωρος σπουδάζων και μετ' ἄλλων παιδῶν ὀμοθυμῶν, προέκοπτε παιδείᾳ και ἡλικίᾳ, και ἤδη νεανίας σφριγῶν ἀπελεύετο μετ' εὐδοκίμοις ἐξετάσεως ὡς δόκιμος ἐν τῷ ναυτικῷ ἀξιωματικὸς.

Ἀλλὰ τὸ μὲν ὁ ἀκράτος ἐν Γαλλίᾳ ἐπὶ τοῦ ἀειμνήστου βασιλέως Καρόλου Ι' φιλελληνισμός, τὸ δὲ ἢ μετὰ Φαριανῶν και ἄλλων Ἑλλήνων ὀμοειδῆς σπουδὴ και στενὴ ἀναστροφή ἦναψεν ἐν τοῖς στέρνοις τοῦ Κρητὸς νεανίου τοσοῦτον πάθος νοσταλγίας και ἐνθουσιασμῶν πρὸς ἐπάνοδον εἰς τὴν πατρίον, ὥστε ἠπειλεῖτο ἢ ρῆξις πρὸς τοὺς ευεργέτας ἧτις ἄλλο ἀπευκαταῖον, εἰ μὴ ὁ διακαῆς αὐτοῦ πόθος ἐπραγματοῦτο. Μάτην ὁ θετός αὐτοῦ πατήρ και οἱ περὶ αὐτὸν προσεπάθον να ἀποτρέψωσι τὸν νεανίαν ἀπὸ τοῦ ἐγχειρήματος, παριστῶντες εἰς αὐτὸν δι' ἐπιχειρημάτων δυσκαταμαχίαν, ὅτι μὴ ἔχων στάδιον εὐρὺ ἐν Ἑλλάδι, θέλει διηνεκῶς πάσχη και ὑποφέρῃ, ἂν μὴ μεταμέληται μάτην ὑπεδείκνυον εἰς αὐτὸν οὐ μόνον πρόδοον και μέλλον ἐν Γαλλίᾳ πολλῶν εὐρύτερον, ἀλλὰ και τὴν ἀναμένουσαν αὐτὸν οὐκ εὐκαταφρόνητον κληρονομίαν.

Ἀποῦ οὕτε ὑποσχέσεις οὐτε και ἀπειλαὶ περὶ ἀποκληρώσεως και ἀποκηρύξεως ἰσχυσῶν να κλονήσῃ τοῦ ξανθοῦ και θερμοῦ νεανίου τὴν ἀπόφασιν και τὴν ἐπὶ τὸ μέλλον τῆς Ἑλλάδος πεποιθήσιν, ἀπεπλήθυντες ὄλωσ περὶ μεταπεισεως οἱ ἐν Γαλλίᾳ καλοὶ κάγαθοὶ αὐτοῦ θεοὶ γονεῖς, ἀπέστειλαν εἰς Ἑλλάδα ἐν εὐλογίαις προπέμποντες και δακρύσις.

Και λοιπὸν κατῆλθεν εἰς Ἑλλάδα ὁ ζωηρός και εὐσταθῆς και λεπτεπίλετος Θεόδωρος, συνοθευόμενος, ὡς νοεῖται, μετὰ προσηκουσῶν συστάσεων, και ἐπάτησε τὸ ἱερὸν τῶν ὀνειρῶν αὐτοῦ ἔδαφος, τὸν Πειραιᾶ, μετὰ θέρης ἐρῶντος ἀναβλέποντος μετ' ἀπελπισίαν ἐρωμένην πολυέραστον. Καταταχθεὶς δ' ἀξιωματικὸς ἐν τῷ Β. ναυτικῷ, ἐπεδύθη μετὰ ζέσεως εἰς τὴν πλῆρωσιν τοῦ ἱερωτέρου πρὸς τὴν πατρίδα καθήκοντος, τὴν εὐορκον και ἐντιμον ὑπηρεσίαν. Μετὰ δὲ ταῦτα και ἐνυμφεθῆ κατὰ τρόπον ἐπίσης ἀξιάγαστον, προσεπικρατοῦντα, ὅποσον ἠσασαυρὸν εὐγενῶν αἰσθημάτων ἐνέχλειον τὰ στέρνα τοῦ ἐξ Ἀποκορώνου Ἑλλήνος ἀξιωματικοῦ διότι ἐπέμεινε και ἔλαβε σύζυγον τὴν πτωχὴν ἀδελφὴν τοῦ ἐπιστηθίου αὐτοῦ φίλου μετὰ τὴν ἀνάρρωσιν ἐκ νόσου ἐπικινδύνου. Οὕτως ἀποκατέστη οἰκογενειάρχης, και διετέλει τακτικῶς ὑπηρετῶν, ὅτε ἐνετάλη να μεταγύγῃ διὰ τοῦ πλοίου του τὸν υἱὸν τοῦ ἠρώος ἡμῶν ναυάρχου Κανάρη Νικόλαον, πρόξενον ἀποστελλόμενον, πούς εἰς τὴν πατρίδα του, τὴν Κρήτην και διὰ εἰς τὴν πόλιν Χανίων, ἢ ὅποια διεῖχε με-

κρόν του χωριδίου της γεννήσεώς του, του Κοκκίνου Χωριού!

Από χρόνου πολλού ο Θεόδωρος και εκ Παρισίων και εν Πειραιεί έζητασε και έπληροφορείτο, ότι η αδελφή αυτού έζη εν Χανίοις μετά πέντητος μόν και πως προεβηκότος ήδη, άλλ' έντιμου λίαν και αγαπώντος αυτήν Μουσουλμάνου, ενάφ' αυτή μέχρι ταυδε ουδέν έγίνωσκε περί της τύχης του ήμαίμονος μικρού αυτής αδελφού. Οθεν ουδαμώς διανοήθη να διαταράξη την ήσυχον αρμονίαν των καλών τούτων συζύγων, αλλά μόνον να λάβη την άφατον ευχαρίστησιν να έμποιήση εις αυτήν έκπληξη θαυμασίαν, εάν κατ' ευτυχίαν άνευρίσκεν. Ην εν τω τότε Γ. Διοικητής Κρήτης ο πολυθρήνητος υιός του Μουσταφά Βελή Έδεν Ριφατά - Πασά. Είς τούτον παρουσιασθείς ο Έλλην πλοίαρχος εν μεγάλη και λαμπρή στολή έζήτησε παρ' αυτού την χάριν ου μόνον να τω επιτρέψη, αλλά και να τον συνδράμη κατά το δυνατόν εις άνευρεσιν της αδελφής, υπισχυόμενος, ότι ουδέν άλλο έπεθύμει ειμή μόνον να αναγνωρίση και ίδη αυτήν. Ο Βελής τους τρόπους τότε ευγενής και ειπερ τις άλλος γαλλίζων πρός έπίσην γαλλίζοντα αξιωματούχον, και επέτρεψε τούτο, και μετά χάριτος άληθώς συνέδραμε τον Θεόδωρον εις την θαυμασίαν άνευρεσιν και αναγνωρίσιν της αδελφής. Διέταξεν ούτως να προσαγάγωσι πάραυτα ένωπίον του τον κατ' εικόςαν συζύγον πτωχών ρωποπόλην (άχτάρην) Όθωμανόν, και παρουσιασθέντα ουχι άνευ φόβου, έζήτησεν, αν έχη συζυγον αιχμάλωτον τινα. Ο αγαθός Μουσουλμάνος δέν ήδύνατο, ως νοείται, να άρνηθη τούτο, άλλ' ήρξατο κλαίων και ικετεύων να μη άποσπάσωσιν άφ' αυτού την καλήν του ευτυχούς βίου του σύντροφον. Ο πασάς ως και ο πλοίαρχος διεβεβαίωσαν αυτόν, ότι περί ουδενός το παράπαν τοιούτου πρόκειται, άλλ' ότι μόνον θέλει άπλώς να λάβη ο αδελφός την ευχαρίστησιν να αναγνωρίση μόνον και έντροφήση επί στιγμής, μάς καν τινας, ότι άνευρε την πολύτιμον αυτού εν τω κώσμη συγγενή. Και ούτως εν συνοδεία γραμματέως τινός του πασά έπράπησαν οι τρεις άνευ προαγγελίας τινός την άγουσαν εις την πενιχράν της αδελφής οικίαν όδόν.

Εκρούσθη περιδεώς πως η θύρα υπό του άγ' η στιγμή ήν σοβαρά άνθρωπίνως, διότι έτελείτο άφανώς και εκ πρώτοιας μυστηριώδους άνελίξης σκηνης θαυμασίας. Αμα τω ανοίγματι της θύρας εν τή εισόδω του παραδόξου επισκέπτου η αδελφή, ρήξασα κραυγήν, έπεσεν επί το στήθος του ως άγγέλου επιφανέντος εις αυτήν αδελφού, και αναρτηθείσα από του τραχήλου του κεκοσμημένου και χρυσοφορούντος πλοίαρχου περιεσφιγγεν αυτόν άναλυομένη εις λυγμούς. Οι περιεστώτες ένεοι και βωβοι δέν έδύνατο να έννοήσωσι το τελούμενον μυστήριον, τέλος δε συνελθόντες πως πάντες, ήρώτων αυτήν, πως εύθως και εξ άπρόοπτου έννοει, ότι άνεγνωρίσε τον ξένον ως αδελφόν' άλλ'

έκεινη επαναπίπτουσα εις γούους και όδυμούς, μέλις διεκρίνετο λέγουσα «είδον την νύκτα ταύτην εις το όνειρόν μου έρχόμενον πρός με τον αδελφόν μου, έστολισμένον ούτως ως άγγελον, άπαράλλακτα τούτον έδω' εις ε αδελφός μου ο Θεόδωρος' να αι μικράι φακίδες του, να τα ξανθά μαλλιά του...» Αι καλά, ειπεν ο παριστάμενος γραμματέως δέν εινε άμωσ ταύτα άποχωράσας της αδελφότητος θυμών άποδείξει' έχεις τι άλλο σήμερον περί τούτου άναντήρητον, όπως πισθώμεν; Μάλιστα, ειμαι βεβαία, ιδού άλλο εις τον ξερον ίτων ποδών του έπληγη πατέ, δέν ένθυμούμαι πως, και η πληγή διετρείτο καλώς μέχρι του άποχωρισμού ήμων. Ο πλοίαρχος εν ήμειογήγορσει διατελών άλλα συνελεύων, διεβεβαίωσε τούτο. Τότε ο γραμματέως άποταθείς προς αυτόν ειπεν: και οδηγίαί μου άπαιτούσι να γράψητε ο,τι θέλετε προς την κυρίαν πρόσφορον προς διάγνωσιν της άληθείας, έγώ δε ήθ' έρωτήσω αυτήν πάλιν ο,τι σχετικόν προς το άναγραφέν, και ούτω τελειώμεν». Ο πλοίαρχος τότε λαβών φύλλον χάρτου έγραψε τάδε: «Ενθυμούμαι (πλην των κατά την αιχμαλώσιαν ρηθέντων και πρό του Πασά), ότι η οικία ήμων έκείτο εν άνάνται όπισσούν θέσει, και ότι πλατάνος τις έξω αυτής ίστατο' αλλά πάντων διατρείται άνεξάλειπτον από της μνήμης μου φράσιόν τι καρποφόρον δένδρον, μπουρνελιά η τζαενερινιά, εις το όποιον συναγής άνερχόμην, και έτρωνον καρπούς. Ο Γραμματέως άναγνούς τα γαλλιστι σημειώθέντα, ήρώτησε την κυρίαν τοιαύτα τινα, και πάσαι αι άποκρίσεις εύρέθησαν καθ' υπερβολήν σύμφωνοι προς τα άναγραφέντα! Ούτως έπισφαγισθείσης τέλος της ανακαλύψεως, έγινετο έπισήμως η αναγνωρίσις, και οι δύο ποτέ δυστυχεις μικροί αιχμαλωτοι άδελφοί δοξάσαντες τον Θεόν περιεπύχθησαν εν άνεκφράστω συγνήσει' άλλήλους έλευθέρως, ως οι πάλαί εν Ταυρίδι ήρωές μας Ιφιγένεια και Ορέστης και Πηλέης, διότι ο Έλλην πλοίαρχος και γαμβρός αυτού άγας έγένετο τούτων θεός ως έκείνοι αδελφοί, και εξηκολούθει ο πρώτος άγαπών και βοηθών αυτούς μακρόθεν, οσα αὐτῶν δύναμις. Ατυχώς όμως εξ άπογοητεύσεως παθών καιρίως άπεβίωσε πρό ώρας εν Πειραιεί ο Θεόδωρος, ο έπνομαζόμενος εκ του θεοῦ αυτού πατρός Οιερή Θεράκης, άντιπλοίαρχος του Β. ναυτικού. Β. ΨΙΛΑΚΗΣ.

ΤΟ ΓΑΛΛΙΚΟΝ ΜΕΛΟΔΡΑΜΑΤΙΟΝ
(L'opérette)

Το μελοδραμάτιον εν Έλλάδι. — Ορείλομεν να σκεθώμεν σοβαρώς περί αυτού. — Οποίον τούτο κατά την γλώσσην έγκριτο διακεκριμένον μουσικού — Σκοπός του θεάτρου — Το θεάτρον άνωτερον πάντων των μέσων προς ήθικην άνάπλασιν των λαών. — Διά τί — Διαφορία πάντων προς τούτο — Πρόποιος διευθυντοῦ Γαλλικού θεάσου Φαλήρου — Δικαιώσις τούτου. — Τα καλά του μελοδραματίου και ο εκ τούτου κίνδυνος — Διά τί — Σύμφορις πάντων προς ταχίαν και δραστηρίαν ένέργειαν κατ' αυτού. — Η ιστορία του μελοδραματίου εν Έλ-

λαδι γνωστή τυγχάνει τοις πάσι, καθ' όσον όλίγα μόνον έτη αριθμει, ώστε μάταιον να άπασχολήσωμεν τους ευμενεζ αναγνώστας της «Εβδομάδος» άρηγομένον ταύτην. Εύθως άμα τη εμφάνισει του το πρώτον ένέπνευσεν ένθουσιασμόν, κατήγαγε θρίαμβον, έδρέψατο δάφνας, καθημερινώς δε, ως πάς τις δύναται να άντιληφθή, προσδεδεί και εξασκεί μέγα γόητρον δυστυχώς. Καιρός όμως πλέον φρονούμεν, να σκεθώμεν σοβαρώς περί αυτού, καιρός πλέον να όπισθώμεν εναντιόν αυτού, και το καταπολεμήσωμεν πριν η έντελής άποπερατώση και ένταύθα το καταστρεπτικόν έργον του, όπερ εινε κατά την γνώμην πάντων των ένδιατριψάντων εις αυτό η καταστροφή της καλλισθησίας, η διαφθορά των ήθών, η παντελής άποκαύνωσις. Φοβούμεθα δε μεγαλώς, ότι τούτο συμβήσεται, εάν δέν εργασθώμεν σπουδαίως προς άποσκοραιοισμόν του, διότι σημεραί η διαδοσις του εξαπλούται ανα την Έλλάδα, η επήρειά του αύξάνει, μικρόν δ' έτι και καθίσταται η μόνη ήθικη διδασκαλία μας, το μόνον θεάτρον μας, η μόνη διασκεδάσις μας. Ποίον; Το μελοδραμάτιον!... όπερ, βάσιν άνήθικον έχον, και εν αυτή τη πατριδι του περιεφρονήθη και ελησιμόνηθη σχεδόν έντελής. Το μελοδραμάτιον!... όπερ δέος και φόβηκον μόνον έδει να εμπνέη. Το μελοδραμάτιον!... όπερ επί τέλους ποτα φιλολογικά η μουσικά προσόντα παρουσιάζει, ώστε τούτοπον να λατρευήται παρ' ήμιν;... Καλλιστος μουσικός και διακεκριμένος κλειδοκυμβαλιστής ιδού τι άπήνητησεν εις την έρωτήσιν μας ταύτην, παρακληθείς χάριν της «Εβδομάδος».

«Το μελοδραμάτιον εινε προϊόν διαφθαμένης κοινωνίας, δέν έχει δε η μίαν μόνην αξίαν, να διασκεδάξη. Αφείλει τις εκ τούτου δέν ύφίσταται. Εινε παράσιτος, όστις, εισελθών εν τω κρείετι της τέχνης, κατάρθως να οικειοποιηθή ιδιότητάς τινας αυτής, μεταμορφών ταύτας έντελής, όπως τας χρησιμοποιήσῃ προς τον σκοπόν του. Δέν έχει αξίαν μουσικήν, και έτι όλιγώτερον φιλολογικήν. Ο συγγραφεύς των βιβλιαριων ουδέν παραλείπει ούτε σέβεται, όπως παρ' ασχη έντυπώσις όσον το δυνατόν γελοιοδεστέρως η δράσις του δράματος αναπτύσσεται εις κοινούς γελοίους τύπους, οι στίχοι δε ουδέν ξερον εινε ως επί το πλείστον η άνήθικοι άνοησίαι. Οι χαρακτηρισμοί ειτε ιστορικοί ειτε τύποι παρίστανται παραμυρορφομένοι και υπερβολικώς φανταστικοί, αι ένδυμασίαι αλλόκοτοι και πάντοτε σχεδόν παραδόξου αναχρονισμού, και επί τέλους αυτοί οι ήθοιοι — έφθασαν μέχρι του σημείου τούτου — διά τινα μέρη πρέπει να έχωσι το έξωτερικόν γελοιοτον, και να χειρονομώσιν άμέως.

«Το μελοδραμάτιον εινε η αύθαδής και άπονενοημένη παρ' όδια, ήτις, αφειθείσα ελευθέρως, έβηκε το πάλιν, δυσμόρφως μεταποιήσα τον παν. Η δε μουσική πληροί και περιτυλίσει άπασαν έκείνην την σύμμιξιν, την υπό μορφήν δράματος εμφανιζομένην, και όμοίως προς όνειρον παρ' όρ-

νος. Η μουσική του εινε άναλόγος όλων των ιδιοτροπιών και γυδασιότητων του έργου, και προορίζεται να διδάξη τον και να ναδεικνύη ταύτας. Έκρηγνόμενα λοιπόν εις χροικά άσματα, διακοπτόμενα ενιαχού υπό μελωδιών κατά το μέλλον, η ήττον ευχαρίστητων η πρωτοτύπων, επιτυγχάνει του σκοπού της. Η μουσική η τόσο λεπτή και ευαίσθητος εις την επήρειαν της καλλιτεχνικής άτμοσφαιρας έπαθεν άκριβώς δια τούτο όλικήν κατάπτωσιν.

«Η μουσική του μελοδραματίου εινε έλαφρά και κοινή. Δύναται τις να ειπη, ότι η τέχνη εκτροχιασθείσα και άπολέσασα την αξιοπρεπειάν της έρρίφη άχαλινωτος εν τη μέθη και τη κραυγάλη. Ουδέν παρουσιάζει εις τον θαυμασμόν του έπιστημονως μουσικού, και έτι όλιγώτερον εις έκείνους, οτινες προτιμώσι την εμπνευσμένην και γοητευτικήν μελωδίαν. Δέν έχει τα γόητρα και την καλλονήν της απλότητος, ουτε την αξίαν του να εινε, εξεταζομένη υπό μουσικήν έσοψιν, επεξεργασμένη λεπτός και επιμελής. Αι άρμονιαί συνήθως εινε κοιναι, και όλιγον η ουδ' όλος εξεζητημένοι, εκάστη δε αρια εινε σχεδόν πάντοτε καταλληλος, η άποτελέση πάλακ η τεράχρον, αι δε σοβαρώτερας μελωδίαί δέν υπερβαίνουσι την αξίαν του να εινε Έλληνικαι και το πολύ νόστιμοι.

«Το μελοδραμάτιον κατάρθωσε να ταπεινώση και έξευτελίση, ει έπεισ' ο τα χέρια του. Ως Μαινάς γελώσα και συρίζουσα κατέστρεψε την καλιόθησιν του κοινού, ένσταλάξασα την όρειν προς ε,τι μικρόν, ταπεινόν και έξυτελισμένον.

Ρίψατε εν βλέμμα έφ' όλων των βιβλιαριων, προσέξατε όλιγον εις την μουσικήν των, και θέλετε πεισθή περί της ύψιστης άληθείας των άνωτέρω.

«Εν των κυριώτερον μέσων προς ήθικην άνάπλασιν ενός λαού, ως πάς τις γνωρίζει, εινε το θεάτρον, όπερ άνυψοί το πνεύμα, μορφαί την καρδίαν, και συγχρόνως παρέχει τω άνθρώπω την ευγενεστάτην ψυχαγωγίαν. Δι' ο και εις άπαντα τα κράτη πρωτίστη και σπουδαιοτάτη φροντίς άρχόντων τε και άρχομένων εινε η καταλληλατάτη λειτουργία τούτου, καθ' όσον ουτε η θρησκεία ουτε το σχολειον ουτε η οικουμένη επενεργεί τόσο άμέσως επί των άνθρώπων. ψυχών όσον το θεάτρον, διότι τούτο κυρίως λειτουργεί διά του παραδείγματος, ούτινος τις δύναται να άρνηθή την ίσχύν και επίδρασιν επί των πράξεων του ανθρώπου, άφού μάλιστα τούτο παρίσταται δι' άφηρημένων έννοιων και άτάκτων χειρονομιών ιεροκλήρυκος, ουχι δεα των ζήτων και άδιαφόρων λέξεων του διδασκαλου, ουχι διά της φωνής των γονέων, άλλ' διά της παραστάσεως αυτού τούτου του πράγματος ζώντος. Ημες όμως, άφού άρησάμεν να χαλαραύται σημεραί πλείστορον το θρησκευτικόν αίσθημα, άφού λίαν άδιαφόρως έχομεν προς την άτελεστάτην εκ-

παίδευσιν, ην παρέχουσι τα σχολεία, άφού την οικουσιακήν μορφώσιν περιορίζομεν μόνον εις το «μαθες το μάθημά σου, παιδάκι μου, ειγε!» όπως συμπληρώσωμεν το έργον μας, ουδ' έσκέφθημεν καν περι του τελευταίου άπομένοντος μέσου δια την ήθικην άνατροφήν μας, του θεάτρου, άλλ' εγκατελείψαμεν αυτό εις την όρειν όλιγων ζώνων τυχοδιωκτών, οτινες, μη εύρίσκοντες άσυλον εν τη ίδια πατριδι των, προσεκολληθήσαν έφ' ήμων, και έννοούσι δια παντός μέσου να μας πείσωσι — και το κατάρθωσαν σχεδόν — ότι εκτός του μελοδραματίου ουδέν ξερον δύναται να ύπηρετήση τον άληθη σκοπόν του θεάτρου. «Εστίσαμεν τέλος την σημαίαν του μελοδραματίου εν Έλλάδι! Το φιλόμουσο (!) κοινόν των πρωτευουσών πόλεων της Ελλάδος κατενόησε τέλος, ότι το Ιταλικόν μελόδραμα, όπερ πρό τώσων χρόνων έθεράπευεν, εινε γελοιον, και δει μόνον το μελοδραμάτιον εινε έκείνο, όπερ δύναται να πληρώση όλας τας ανάγκας ενός θεάτρου, καλώς εννοούμενον!... Τοιαύτα, κομπορημονών, άπήγγειλε δια της βαρείας και πώμπδους φωνής του κατά τον παρελθόντα χειμώνα ο αξιότιμος διευθυντής του εν Φαλήρω νύν Γαλλικού θεάσου έν τινι συμπόσιω. Και δέν ειχε δίκαιον, άφού περι ουδενός άλλου θεάματος πλέον γίνεται λόγος εκτός του μελοδραματίου; Και δέν ειχε δίκαιον, άφού τόσον περιφρονούμεν πλέον το δύσμοιρον Έλληνικόν δράμα, και καί τόσον άδιαφορούμεν προς το πολυπαθές εν Έλλάδι μελόδραμα; Και δέν ειχε δίκαιόν, άφού άπαντες σχεδόν μετά χαρής παιδός, προς ο προσφέρουσι ζαχαρωτά, σπύδουσι να ακούσωσι την ορέτlette; Ναι δυστυχώς δέν δύναμεθα η να δικαιώσωμεν τον άνθρωπον. Εινε θλιβερόν, πλην άληθές.

Λαμπρά μα την πίστιν μου! Κατεπέσαμεν λοιπόν τόσον, ώστε πράγματι μόνον εν τω μελοδραμάτιω να εύρίσκωμεν τον άληθη σκοπόν του θεάτρου, ώστε μόνον αυτό να μας τέρηη, ώστε μόνον εις αυτό να παρέχωμεν την υοστήριξιν μας; Και εν τούτοις η λατρεία του μελοδραματίου, δύναμεθα άδιστακτως να άποφανθώμεν, ότι ουδέν άλλο μαρτυρεί η κατάπτωσιν, γενικήν και έντελή ήθικην κατάπτωσιν, ης τα άποτελέσματα φριτότομεν να ύποληθίσωμεν.

Και μη νομίση τις ήμας υπερβολικούς. Θεάμα εν τω όποιώ εκτυλίσσονται ζωηρότατα και χαριέστατα άπασαι αι αίτη σχροτήτες, ως η μάλλον διεφθαμένη και άνήθικος φαντασία δύναται να έπινοήση, θεάμα, εν τω όποιώ έμπαίζονται άπαντες έκείνοι οι ίεροί δεσμοί, άνευ των όποιων ουτε οικογένεια ουτε θρησκεία ουτε κοινωνία ύφίσταται, θεάμα, εν τω όποιώ μόνα προσόντα εύρηται τα κακοήθιστα λογαπαίγνια, θεάμα εν τω όποιώ όλαι έκείναι αι ήθυπαθείς φαυλότητες — αι δηλητηριάζουσαι — την νεολαίαν, αι έννευρίζουσαι τον άνδρα και αι άποχανούσαι το γήρας — έναργώς παρίστανται δια πρό-

κλητικών μάλιστα και άσέμνων σχηματών, δι' άναιδών λέξεων, αίτινες ήθελον φέρει το έρώθημα επί των παρειών και αυτού έτι του έξωλεσάτου πλάσματος, θέμα τοιούτον λέγομεν — οιν εινε το μελοδραμάτιον — ούτω συχναζόμενον, ένθουσιών και λατρευόμενον ως παρ' ήμιν, δέν δύναται η ως άποτέλεσμα να έχη την έντελή έκλυσιν των ήθών.

Και θα άνεχθώμεν τούτο; Και θα άφώσωμεν τόσον άδιαφόρως, τόσο σκληρώς να άποπτῃ εν τω άέρι, να μεταβληθή εις χίμαιραν άπασα η ήθικη μας χάριν του μελοδραματίου; Αλλά δια τί; Διότι επί τέλους το θέλουσιν όλιγοι άρχοντες, και έτι όλιγώτεροι ευήθεις της νεολαίας μας, οτινες έπιστρέφοντες μετ' όλιγοχρόνιον διαμονήν εκ Παρισίων αξιούσιν, ότι δύναται να μας πείσωσιν, ότι τούτο εινε πολιτισμός, διότι τούτο γίνεται και έκεί;

Πλην όφείλομεν να εργασθώμεν, και να εργασθώμεν τάχιστα και δραστηριώτατα. Ορείλομεν να άντεπεξέλωμεν ζωηρώς κατὰ του μελοδραματίου, και να άποδιώξωμεν τούτο εκ του έδάφους μας. Προς τούτο άποτεινομαι κατά πρώτον και ίδια εις τους γονεας, οτινες όφείλουσι πρωτίστως να άπαγορεύσωσιν εις τας θυγατέρας των να όμιλώσι πλέον περι της Χειρός και Καρδίας και της Ηπίρας και Νυκίδος, να έμποδίσωσι τους παιδάς των να φοιτήσιν εις το μελοδραμάτιον, δι' ο και πρέπει να μεταχειρισθώσιν άπαν το συγνοιόν μητρικόν φίλτρον, άπασάν την επιβάλλουσαν πατρικήν επίδρασιν, εάν δέν θέλωσι να ίδωσι τα τέκνα των σπλάγγων των, άτινα δια πολυετών άγρυπνιών θλίψεων και θυσιών άνέθρεψαν, εν τω βαράρθω της ήθικης καταπτώσεως. Είτα δε προς άπαντας έκείνους, οτινες ως εκ της θέσεως η του επαγγέλματός των — και εν τω τάξει ταύτη πρωτίστην θέσιν κατέχουσιν οι δημοσιογράφοι, οι πρόμαχοι ούτοι και μαρτυρες της άληθείας και ήθικης — ευθύνονται δια την ήθικην μορφωσιν του λαού. Συνασπίσθητε άπαντες. Ένσταλάξατε το μένος και την άποστροφήν προς ο,τι χαμερπές, εύτελές και άθλιον ζητούσι να μας επιβάλωσιν, όπως μας έξαχρωώσωσι. Διδάξατε ποίον το άληθές θεάτρον, και ένσπείρατε το δέος προς την έξαψιν νοσούσης φαντασίας, ην άντ' αυτού προσπαθούσι να μας έξκατάσσωσιν ως σχολειον ήθικης. Εικονίσατε δια των μελαντέρων χρωμάτων τα άθλια άποτελέσματα τοιούτου θεάματος. Ο κίνδυνος εινε μέγας και εάν όλιγον έτι άδιαφορήσωμεν, και εάν όλιγον έτι έξακολούθωμεν, θεωρούντες γελοίους άπελπιστικώς τινας κραυγας, έγειρομένας από καιρού εις καιρόν κατά του μελοδραματίου, και εάν επ' όλιγον έτι άνεχθώμεν επί των σκηνών μας τοιούτον θεάμα, μάτην θα άναζητήσωμεν κατόπιν ο,τι ώρατον, γλυκύν, και άγιον έχομεν. Θα εινε πολύ άργά. Το καταστρεπτικόν έργον θα έχει έκτελεσθή.

ΤΑ ΜΑΡΙΑ

Τη Μάρω, κόρη Ζηλευτή, την ήβη ένα παλληκάρι, και τόν αγάπης κι' αυτή κ' είκαν να γείνουνε ζευγάρι.

Σε πόργο εκλείσανε τη νεύ, πόργο με πόρτα σιδερένια, και δαίχνουν δλοι άπονη γιά της αγάπης της τήν έννοια.

Περνούνε μήνες και καιροί, κ' ό νερός κρυφά συνοδιαβαίνει, λούθουν κ' οι δύο τους σάν κερύ μέσ' ε τή φωτιά την άναμμένη.

Με μάγια επλάνεσε τό νερό με μάγισσα ε τόν έρωτά της, και τόν τραβή με τό σταγιδό μέσ' ε τ' άκονα θελήματά της.

Άλλά ε τήν τόση άπονη και ε τό καινούργιο του μεθύσι, τη Μάρω την άμφορρονηά δέν ήμπορεί να λησμονήση.

Και κλαίει, κλαίει σάν παιδί γιά τήν αγάπη του έκεινη, θέλει τη Μάρω του να δ'η κ' η μάγισσα δέν τόν άφήνει.

Μόνο τη νύκτα μυστικά από τόν πόργο της διαβαίνει κοιμάται η Μάρω του γλυκά, και μηδέ κών τόν περιμένει.

Με μέσ' ε τήν τόσ' άπομονή ε τό δρόμ' ό νερός την άνατάνει, η Μάρω τόν περιφρονεί κ' αυτός ε τό πείσμα της θυμώνει.

Τόν πολέμουνε δύο θεριά και δύο έχθροι πολύ μεγάλοι: Τά μάγια από τη μεριά μεριά ε' έγριο πείσμα από τήν άλλη.

Άλλον η Μάρω ε' αγαπή, κ' ό νερός ε τόν πόνο του ζηλεύει, φωτιάς τό πείσμα του σκορπεί, και μαύρη έπέβησε γουρούει.

Μ' από τή χείλη του ε' άγνά της Μάρως τ' όνομα προβάλλει, τόν έρωτά της δέν ξεχνά, μηδέ τή μεριά της τή κάλλη.

Πέρασ' ό πόθος του ό κρυφός, έλυσ' η μάγισσα τή μάγια, και μέσ' ε τού έρωτα τό φως είδε τη Μάρω του ε τή κλάμη.

•Μάρω, της είπε, λησμονώ, •Μάρω, μη φεύγεις, μακριά μου, •άν κλαίγω άκμα κ' έν πονώ •συγχώρησε τή δάκρυά μου.

•Μάρω, γιά κούτα τι καυμό, •τό πρόσωπό μου τώρα δείχνει! •Κ' η Κόρη φεύγει με θυμό κ' ούτε ματιά της δέν τού ρίχνει.

Με μελά νερού σταλαγματιά κάθε φωτιά στάχη θα γείνη,

μηδέ τη δική του τή φωτιά, μηδέ ποτάμι δέν τήν αδύνη.

Τού νεύο μαραινέτ' η ζωή, και μόλις χρόνος είχε κλειστή έπή η Μάρω ένα πρωτό ε' έσοχικό έρημοκλήσι.

Έκει προβάλλει μοναχό ε της εκκλησίας τή έξω πόρτα, μήμα ε τήν όψη του φτωγού, που τό στολίζουν λίγα χόρτα.

Ξεννοιάστη η Μάρω σάν παιδί πέρασε τρέχοντας σιμά του... •Αχ! έν έγύρισε να δ'η, θα διάβαζε και τ' όνομά του.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΟΔΕΜΗΣ.

HODDER M. WESTROPP.

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΓΡΑΠΤΩΝ ΑΓΓΕΙΩΝ

[Εκ τού Άγγλικού, υπό Α.Δ. Καράλη].

Τα γραπτά άγγεϊα θεωρητέα ως τὰ περιεργότερα, χαριέστερα και διδακτικότερα λείψανα, τὰ εκ τών αρχαίων χρόνων διασωθέντα εις ημάς. Η ώραιότης τών τύπων, η λεπτότης τής ύλης, η έντέλεια τής στιλνώσεως, η ποιικιλία τών αντικειμένων, και η αξία αυτών υπό ιστορικήν έποψίν, κατατάσσουσιν αυτά μεταξύ τών σπουδαιότερων προϊόντων τής αρχαιότητος. Αφ' ης έγνωσθησαν τὰ γραπτά άγγεϊα, συνελέγοντο μετά μεγάλου ζήλου τὰ σπουδαιότερα δ' αυτών έξαράχθησαν

ΑΡΧΑΙΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ

υπό διασήμων τεχνιτών, και επεξηγήθησαν υπό σοφών αρχαιολόγων. Η νεωτέρα τέχνη και η αρχαιολογία ήρυσθησαν έξ αυτών, η μεν ώραιότης τύπου, η δε σπουδαιότης ωφέλει. Έν πρώτοις έμελετήθησαν κατά τήν δεκάτην έβδομήν εκατονταετηρίδα έν έτει 1690 ό Lachausse έδημοσίευσε τινά τούτων έν τώ Museum Romanum. ό Beger και ό Montfaucon έμιμήθησαν τό παράδειγμα του. ό Dempster έγραψε περί αυτών εκτενέστερον. οι δε Gori, Buonaroti και Caylus προσέθεσαν γενικώς τινας παρατηρήσεις εις τας του Dempster. ό Winckelman έγραψε περί αυτών έν τώ άθανάτω αυτου συγγράμματι περί τής Ιστορίας τής Αρχαίας Τέχνης, προποποιήσας διά τών κριτικώ-

τών αυτου παρατηρήσεων τας θεωρίας των προκατόχων του. Τέλος ή φραϊκά συλλογή του Sir William Hamilton, η υπό του Hancockville έν έτει 1766 δημοσιευθείσα, και νέαν περι αυτών γνώμην άναπτύξασα, κατέστησε ταύτα κοινότερα. ό Passeri υπεστήριξε τήν γνώμην ταύτην ως προς τήν καταγωγήν των άγγειών, έν φ οι Tischbein, Boettiger και Millin άπεφάνθησαν υπέρ τής του Winckelman. η δε σπουδή των ώρειών τούτων άντικειμένων βεβαίως μέχρι τής σήμερον υπό πάσαν έποψίν τήν γνώμην ταύτην.

Τα γραπτά άγγεϊα εκλήθησαν κατά πρώτον Άγγεϊα Ετρουσικιά. ό δε δούς αυτοίς τήν επωνυμίαν ταύτην ήτο ό υπό Ετρουσκομανίας κατεχόμενος Dempster, προς τή γνώμην του όποιου έτάχθησαν οι εκ Τοσκάνης αρχαιολόγοι, φέρον δόξης τή έαυτών πατρίδι άποτινόντες. Η άμερόληπτος σύγκρισις των λειψάνων τής αρχαιότητος δέν έθετο έτι τας διακριτικας βάσεις μεταξύ του Ετρουσικίου κυρίως καλουμένου τύπου και του αρχαίου Ελληνικού. Πάσα σύνθεσις χαρακτηρίζομένη εκ τής τραχύτητος των μορφών, εκ των εύθειών πτυχών του ματισμού και τής μακρας βοστρυχώδους κόμης άπέδιδετο τοίς Ετρούσκιοις, άν και τὰ επ' αυτών αντικείμενα καταφανώς φαίνονται ελλημένα εκ των Ελληνικών μύθων και των επ' αυτών Ελληνικών επιγραφών έν τοσοούτῳ η κοινή γνώμη άνεγνώριζεν έν αυτοίς τούς τρόπους, τὰ ήθη, τήν θρησκείαν και αυτήν έτι τήν Ιστορίαν των Ετρούσκων. Εκτός τούτου έπιστεύετο, ότι τὰ άγγεϊα ταύτα προήρχοντο εκ των έργοστασιών του Αρρητίου (Arezzo), τούτο δε, διότι ό Μαρτιάλης έξουμει τὰ κεράμια τής πόλεως ταύτης, και διότι τὰ έν Καμπανία, Απουλία και έν αυτη άκόμη τή Σικελία εύρεθέντα μετεφέρθησαν υπό των Ετρούσκων.

Μικρά έρευνα άνατρέπει τήν θεωρίαν ταύτην, ιδίως δε η εύρεσις γραπτών άγγειών έν Αθηνάϊς, Μεγαροίς, Μήλω, Αυλίδι, Ταυρίδι, Κερκύρα, και έν άλλαις Ελληνικαίς νήσοις. Τὰ πλείστα άληθώς εύρίσκονται μέχρι σήμερον έν τή Μεγάλη Ελλάδα, Νάξη, Καπύη, Ποσειδωνία, (Paestum) και Σικελία άνευρίσκονται όμως και έν πάση χωρά, έν η η Ελληνική κυριαρχία έδέσποσε.

Ό Εύχειρ και ό Εύγραμμος ήλθον κατά τόν Ηλιών εν Ετρουρίαν, και έδιδαν τας πλαστικάς τέχνας τούτο όμως δέν άποδεικνύει, και ότι εκεί έφευρον τήν τέχνην του κατασκευάζειν γραπτά άγγεϊα. Οι δύο ούτοι τεχνίται, οι τόν πηλόν κατεργάζομενοι, ήσαν Κορίνθιοι, τήν δε τέχνην ταύτην έξ Ελλάδος θα εκόμισαν. Τὰ πάντα άγούσι εις τό συμπέρασμα τού να άποδώσωμεν τήν καταγωγήν τούτων τήν Ελλάδα. Οι τύποι αυτών μεγάλως όμοιάζουσι προς τὰ άγγεϊα, τὰ έν τοίς νομίμασι και τισι γλυπτικαίς έργοις των Ελλήνων άπαντῶντα. αι επ' αυτών μορφαί έξ έλοκλήρου άναλογούσι

προς τας μορφάς του αρχαίου Ελληνικού τύπου. τέλος οι επ' αυτών εικονιζόμενοι μύθοι, αι δι' Ελληνικών χαρακτήρων επιγραφαι, αι τας μορφάς συγκαίως συνουδουσαι, άκούσι προς υποστήριξιν τής γνώμης ταύτης. Πρέπει όμως να έμολογήσωμεν, ότι οι Ελληνικοί τύποι δι' ίδιου τινός τρόπου πάντοτε εικονίζονται, όστις πιθανώς προέρχεται εκ των άλλουώσεων, ως αι Ελληνικαί παραδόσεις υπέστησαν έν τή αρχαία Ιταλία.

Τα γραπτά άγγεϊα ήσαν αντικείμενα έμπορίου και εξαγωγής από χωράς εις χωράν. Ως αρχική χωρά τής εξαγωγής αυτών δύνανται να θεωρηθώσιν αι Αθηναι. Και η Κόρινθος επίσης έξηγε άγγεϊα, διότι προϊόντα Κορινθίων κεράμιοιτών εύρέθησαν έν Σικελία και Ιταλία, ουδέμια δε άμφιβολία, ότι η Κόρινθος ένήργει σπουδαίον έμπορίον τεχνικών έργων μετά των περι τήν Μεσόγειον Ελληνικών άποικιών. Τὰ Αθηναϊκά άγγεϊα μετεφέροντο υπό των Φοινίκων, των σπουδαιότερων έμπόρων του αρχαίου κόσμου, ως αντικείμενα έμπορίου εις τὰ άπώτερα μέρη του τότε γνωστού κόσμου. Έν τῳ περιπέλω του Σκύλακος οι Φοινίκες μνημονεύονται ως ανταλλάσσοντες τας Αθηναϊκάς κεράμους μετά τού έλεφαντός τής Αφρικής. Ταύτα ήσαν πράγματι τὰ ύαλουργικά σκεύη του αρχαίου κόσμου.

Η ποιικιλία των γνωμών ως προς τήν καταγωγήν των άγγειών τούτων παρήγαγε παρομοίαν ποιικιλίαν ως προς τήν ονομασίαν αυτών. Τὰ Ετρουσικιά άγγεϊα διεδέχθησαν τὰ Ελληνικά. ό Visconti εκάλει αυτά Γραικοιταλικά. ό Arditi εκάλει αυτά Γραικοιταλικά. ό Lanzi Καμπανικά, Σικελικά, Αθηναϊκά, άν προήρχοντο εκ Καμπανίας, Σικελίας η Αθηνών. ό Quatremere de Quincy Κεραμογραφικά άγγεϊα και ό Millin Γραπτά άγγεϊα προσθέτων τό όνομα του τόπου, έν φ ταύτα ανεκαλύφθησαν. Ημετε όμως θα ταξινομήσωμεν ταύτα συστηματικώτερον, λαμβάνοντες έν όψη πρώτον, ότι τὰ γραπτά άγγεϊα αποτελούσιν ιδίαν έλωσ τάξιν μεταξύ των λειψάνων τής αρχαιότητος. δεύτερον, ότι γνωστόν έστι τήν σήμερον, ότι οι Ετρούσκοι κατεσκεύαζον ταιαυτά ως και οι Ελληνες. τρίτον, ότι τό αντικείμενον αυτό τής γραφής εινε ό βεβαιότερος τύπος τής καταγωγής των, ιδίως ως προς τὰ Ετρουσικιά άγγεϊα, διότι δέν δύναμεθα να υποθέσωμεν, ότι οι Ετρούσκοι, οι προ των Ελλήνων καλλιεργήσαντες τας τέχνας, έγραφον επί των άγγειών τούς μύθους τήν θρησκείαν και τήν Ιστορίαν των Ελλήνων, έν φ οι Ελληνες ήδύναντο να πράξουσι τούτο ως προς τούς Ετρούσκους, και τέλος, ότι τὰ άγγεϊα τὰ φέροντα αντικείμενα καθαρώς Ελληνικά εύρέθησαν εις διαφόρους χωράς και διαφόρους θέσεις, χωρίς να φέρωσιν ουδέν έπιτόπιον χαρακτηριστικόν, άλλ άνήκον πάντα εις τήν Ελληνικήν τέχνην, και δέν έφερον άλλο διακριτικόν εκτός του τύπου, έξ ου άποδεικνύται η αρχαιότης τής εκτελέσεως. Όθεν δύναμεθα να πα-

ραδεχθώμεν τήν ονομασίαν των γραπτών άγγειών, διακρίνοντες ταύτα εις Ετρουσικιά μόν, άν φέρωσι τύπον επεξεργασίας του λαού τούτου, εις Ελληνικά δε, άν φέρωσι τοιούτον των Ελλήνων, και δύνανται να ταξινομηθώσιν εκ τής αρχαιότητος αυτών, ήτις άποδεικνύται εκ του τύπου των μορφών, του χαρακτήρος, του είδους

ΑΓΓΕΙΟΝ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΥ ΤΥΠΟΥ

και τής ορθογραφίας των επιγραφών, των συνοδευουσών τήν γραφήν. Παραδεχόμεθα τήν διαίρεσιν ταύτην ως τήν φυσικώτεραν και άπλουστεραν, τήν γενικώς δυνάμενην να έφαρμοσθή επί των γραπτών άγγειών πάσης χωράς.

Επίσης θέλομεν παρατηρήσει επί του αντικειμένου τούτου, ότι ουδέν χωρίον αρχαίου συγγραφέως διαλευκαίνει τήν άβεβαιότητα, τήν παραχθείσαν εκ των διαφόρων γνωμών, των δημοσιευθεισών περι των γραπτών άγγειών ουδέν σχετικόν προς τὰ άγγεϊα ταύτα άπαντὰ παρά τοίς Έλλησι και Λατίνοις συγγραφεύσιν,

ΑΓΓΕΙΟΝ ΑΚΜΗΣ

η δε έλλειψις αυτη δικαιώς παρατηρήθη, λαμβανόμενης υπ' όψη τής καλλονής, τής ποιικιλίας και του αριθμού των λειψάνων τούτων τής αρχαιότητος.

ΕΤΡΟΥΣΙΚΙΑ

Άγγεϊα, ών η Ετρουσικία καταγωγή δέν δύναται να διαφιλονικηθή, εύρέθησαν έν Ουολτέρρα, (Volterra), Ταρκυνία, (Tarquinius) Περούγια, Orvieto, Viterbo,

Acquapendente, Corneto και άλλαις πόλεσι τής αρχαίας Ετρουρίας. Ό πηλός, έξ ου ταύτα κατασκευάσθησαν, εινε χρώματος ώχρου η έρυθροκίτρου, η στιλνώσις ζοφερή, η εργασία μελλον άκομφος, τὰ κοσμήματα άνευ χαρίτος και κομψότητος, ό δε τύπος των μορφών πλήρως άποδοιδόμενων εις τὰ Ετρουσικιά άγγεϊα. Αι μορφαί έγράφοντο μελάνιν επί του φυσικού χρώματος του πηλού, συχνάκις δε όλίγον έρυθρόν χρώμα εισήγετο επί του μελανός έδάφους του ματισμού. Τὰ Ετρουσικιά άγγεϊα διακρίνονται των Ελληνικών εκ των αντικειμένων ιδίων. Έπί τών πρώτων, αι μορφαί είσι κατά τόν έν τή αρχαία Ιταλία ίδιον τρόπον. οι άνθρωποι και οι ήρωες παρίστανται με γενειάδας και κόμην παχέαν. οι θεοί και τὰ πνεύματα με μακρά πτερά ώσαύτως δε παρατηρητέον, ότι αι επ' αυτών παριστάμενα θεότητες, θρησκευτικά έθιμα, ήθη, όπλα και σύμβολα διαφέρουσι πολύ των Ελληνικών. Έάν επιγραφη Ετρουσικίως γράμμασι γεγραμμένη εκ δεξιών προς τ' άριστερά συνοδύει τήν γραφήν, τότε η καταγωγή αυτών θεωρείται βεβαία. Είνε άληθές, ότι ό μεγαλύτερος αριθμός των γραμμάτων του αρχαίου Ελληνικού Αλφαβήτου έχει τόν αυτον τύπον μετά του Ετρουσικίου, άλλ έν τῳ πρώτῳ ύπάρχουσι ειδικοί τινες χαρακτήρες, πάσαν σύγχυσιν προλαμβάνοντες. Παρατηρητέον επίσης, ότι τὰ γραπτά Ετρουσικιά άγγεϊα είσι σπανιότατα και ελάχιστα έν συγκρίσει προς τὰ Ελληνικά. Ό Dennis έν τῳ περι Ετρουρίας συγγράμματι αυτου δημοσιεύει υπόδειγμα άγγεϊου άναμφιβόλου Ετρουσικίως καταγωγής, ως φέρον Ετρουσικίον αντικείμενον και Ετρουσικίην επιγραφήν. Είνε άμφορεύς παριστών έξ ενός μεν Βακχικών χορών, έξ άλλου δε τήν αναχώρησιν του Αδμήτου και τής ΑλκΗΣτιδος, ών τὰ όνόματά είσι γεγραμμένα έν μέσῳ των μορφών του Χάρωνος και άλλων δαιμόνων. Κατά τὰ τελευταία έτη μέγας αριθμός άγγειών εύρέθη έν Ετρουρία, ιδίως δε έν Vulci, άλλα πολλά των γραπτών τούτων άγγειών είσι άπομιμήσεις Αθηναϊκών.

[Έπεται συνέχεια]

ΥΣΤΕΡΟΓΡΑΦΟΝ ΠΕΡΙ ΔΙΜΝΙΩΤΟΥ

Θίλε κ. Διοδοττά,

Ελησμονήθη προχθές να προστεθή εις τὰ περι Καπετάν Άγγελή Διμνιώτη και τό εξής. Εκτός του θανάτου του Αραβος, ένεκεν του όποιου λέγουσι οι σύγχρονοι, ότι άπεσούθη ό Όμπερ Βριώνης του Βρισακίου, φέρεται και άλλος ίσχυρότερος λόγος και πιστεύτερος. Ό καπετάν Άγγελής μετά των παλληκαριών του άντέστη όμολογουμένως ήρωικάτατα, και άπέκρουσε τόσας έφοδους των έχθρών. Ίσως όμως να υπέκυπτε τέλος εις τὰ πλῆθος και

τὴν ἐπιμονήν, τὴν κτηνώδη ἐκείνην ἐπιμονήν, ἣν ἀνέπτυσαν οἱ πολέμοι ἐν τῇ μάχῃ αὐτῇ. Ἀλλὰ μόνις ἐρείφη τὸ πρῶτον τουφέκι ἀπὸ τὰς θέσεις τῶν Ἑλλήνων, καὶ ἐφάνησαν εἰς τὴν θάλασσαν τρία πλοῖα χριστιανικά. Τὸ μὲν ἓνα, τὸ μεγαλύτερον, ἦτο τοῦ Χατζῆ Βισβίζη, τοῦ ἀτρομήτου ἀλλ' ἀτυχοῦς ἐκείνου ἐξ Αἰ-νου θαλασσινοῦ, περὶ τοῦ ὁποίου καθὼς καὶ περὶ τῆς γυναίκος του τῆς Δόμνας Βισβίζη πολλὰ θὰ γράψωμεν ἄλλοτε, καὶ τὰ δύο ἄλλα ἦσαν ἐκ τῆς Λίμνης, τῆς πατρίδος αὐτῆς τοῦ καπετὰν Ἀγγελῆ. Τὰ πλοῖα ταῦτα μετ' ὀλίγον ἐπλησίασαν εἰς τὴν παραλίαν. Ὁ Χατζῆ Βισβίζης διέταξε τὰ πληρώματα νὰ λάβουν τὰ ὅπλα, καὶ νὰ πυροβολοῦν, αὐτὸς δὲ μετ' ὀλίγων συντρόφων ἀποβιβάσας εἰς τὴν ξηρὰν ἐν κανόνι, ἤρχισε νὰ πυροβολῆ, προξενῶν οὕτω μέγαν ἀντιπερισπασμὸν εἰς τὰς ἐθρικός δυνάμεις. Καὶ τὸ ἐν καὶ τὸ ἄλλο φρονταὶ ὑπὸ τῶν συγχρόνων καὶ τὸ ἐν δὲ καὶ τὸ ἄλλο εἶνε πιστευτά. Ὁ Ὁμέρ Βριώνης εἶδεν ἐκ τούτων, ὅτι ἡ νίκη ἦτο εἰς χεῖρας τῶν Ἑλλήνων, καὶ δὲν ἔμενεν εἰς αὐτὸν εἰμὴ ὁ φόβος, ὁ φόβος ἐκείνος, ὃν ἔσπελλον εἰς τὸν στρατὸν τοῦ ἀδικώπουστος οὗτοι κεκοιμημένοι ἀφόνως ὄπισθεν τοῦ προχωρηθέντος ὡς ὁ Ἀπόλλων, ὅτε ἔσπελλε τὰ θανατηφόρα βέλη του κατὰ τοῦ στρατοῦ τῶν Ἀτρειδῶν. Τότε ἐπροφασίσθη ὀργὴν κατὰ τοῦ Ὁμέρ μῆν, καὶ ὑπεχώρησεν εἰς Χαλκίδα ἐπὶ τὸ εὐσχημότερον.

Οἱ δύο μεγαλύτεροι Ἕλληνες ιστορικοί τῆς ἐπαναστάσεως, ὁ Φιλῆμων καὶ ὁ Τρικούπης, διηγούμενοι τὰ κατὰ τὴν μάχην αὐτὴν, ἀναγράφουσι καὶ τὴν παρουσίαν τῶν ἐκ Λίμνης πλοιαρίων, ἀλλὰ ἀντὶ τοῦ Χατζῆ Βισβίζη ἀναφέρουσι τὸν ἐξ Ὑδρας Ἀλέξανδρον Κριεζῆν. Ἡμεῖς ὡς συλλέκται μόνον ἀπλοῖς ιστορικῶν πληροφοριῶν, ἀπέχομεν νὰ ἐκφέρωμεν κρίσιν. Ἀκούομεθα μόνον νὰ δηλώσωμεν, ὅτι οὕτω πως ἠκούσαμεν τὰ κατὰ τὴν μάχην αὐτὴν παρὰ γέροντος αὐτόπτου.

Χαίρε!

Ὁ ἰδικός σου
Α. ΚΑΡΚΑΒΙΤΣΑΣ

ΕΠΕΡΙΝΑΙ ΔΙΗΓΗΣΙΣ

ΡΑ-ΤΑ - ΠΛΑΝ, ΠΛΑΝ - ΠΛΑΝ

Ἀπὸ μόνον ἂν ἔβλεπέ τις τὸν στρατηγόν, θὰ ἐσχημάτιζεν ἰδέαν περὶ τοῦ χαρακτῆρός του. Μὲ τοὺς ἱερακοὺς ὀφθαλμοῦς του καὶ τοὺς αἰλουροειδεῖς μύστακας ἦτο τύπος τελείου παλληκαρέ, φιλοπολέμου, γενναίου καὶ αὐστηροῦ. Ὁ βλέπων ἐμάντευεν, ὅτι κατῆγετο ἐξ ἀρχαιοτάτης στρατιωτικῆς οἰκογενείας. Τοιαῦτα ἐσκεπτόμην προκατειλημμένος, ὡς εἰμεθα καὶ σήμερον ὅλοι, ὅσοι ταχέως ἀποφασίζομεν καὶ ἀποφαινόμεθα περὶ οἰουδήποτε πράγματος, κρίνοντες αὐτὸ ἐκ τοῦ ἔξωτερικοῦ.

Ὅταν ἐμαθον, ὅτι ὁ στρατηγὸς γράφει

τὸ Ἀπομνημονεῦματά του, ἐφραγιάσθη ἀμέσως συλλογὴν ἡμερησίων διαταγῶν, παρελάσεις, λαμπρὰ ὑπηρεσιῶν, ποικιλομένων ὑπὸ γενεαλογικῶν σημασιῶσεων. Καὶ ὅμως πῶς ἀπατάται τις! Ἰδοὺ τὸ πρῶτον κεφάλαιον τῶν Ἀπομνημονεῦματων του.

Τί εἶνε τὸ πεπρωμένον! Ἐγεννήθη διὰ νὰ καταργηθῶμεν τὴν μετὰξιν! Θεέ μου! Ὁ πατήρ ὁ παππὸς μου, πάντες οἱ πρόγονοί μου προ πολλῶν ἐτῶν ἐργάζοντο τὴν μετὰξιν ἐν Δονδίῳ, προφανῶς δ' ἐμελλον νὰ τοῦς δευθῶ.

Ἐὰν ἔγαινα στρατηγός, τὸ λάθος ὀφείλεται εἰς τὸν Νίκου καὶ εἰς τὸ εὐμετάβολον τῆς μητρός μου.

Ὁ Νίκος ἦτο ὁ υἱὸς τοῦ κηπουροῦ μας, τὸ δ' εὐμετάβολον τοῦ χαρακτῆρος τῆς μητρός μου προήλθε ἐκ τῆς ἐν ἐξοχῇ διαμονῆς τῆς, ἥτις ὀλίγον τὴν εὐφραίνει.

Εἰκοσιεξαετίας μείνασα χήρα, καὶ ἔχουσα ἐποπτεῖαν μεγάλου ἑμπορικοῦ οἴκου, περὶ τοῦ ὁποίου οὐδὲν ἐνόει, ἀπεσύρθη εἰς τὴν ἐξοχὴν, ὅπως ἀποφύγῃ τὰς ἀπειτήσεις τῆς οἰκογενείας τῆς, ἥτις ἐζήτει νὰ τὴν ὑπανδρεύσῃ ἐκ νέου. Ὁ νέος οὗτος γάμος ἐφάνετο ἀναγκαῖος χάριν τῶν συμφερόντων τῆς, διότι μία γυνὴ ἐν τοιούτῳ ἐμπορικῷ λαβυρίνῳ θὰ τὰ ἔχανε. Ἐχρειάζετο ἀνὴρ, καὶ ἀνὴρ πεπειραμένος. Ὁ δὲ ἀνὴρ οὗτος εὐρέθη. Ὀνομάζετο Χαλούπης ἦτο τριάκοντα καὶ πέντε ἐτῶν, πλούσιος ὡς ἡμεῖς καὶ διάσημος μεταζουργός τέλος, ὁ ὄνειροπολούμενος σύζυγος.

Ὁ ὄνειροπολούμενος ὑπὸ τῆς οἰκογενείας μάλιστα, ἀλλ' οὐχὶ καὶ παρὰ τῆς μητρός μου. Νυμφευθεῖσα κατὰ πρῶτον ἕνεκα λόγων οἰκονομικῶν, δὲν ἐνόει ὅπως καὶ ἐκ δευτέρου διαπραχθῇ τὸ αὐτὸ σφάλμα. Ἡ οἰκογένεια τῆς ἐπέθυμει τὴν ἐξακολούθησιν καὶ ἀξίωσιν τῶν ἐργασιῶν τοῦ μεταζουργεῖου, ἡ καρδιά τῆς μητρός μου ὅμως ἐζήτει ἄλλο τι...

Ταῦτα πάντα ἔμαθον βραδύτερον. Ἐπὶ τοῦ παρόντος ὀκτώ καὶ ἡμισίους ἐτῶν τσακνίον, ἐν μόνον ἔβλεπον, ὅτι ὁ οἶκός μας ἦτο μελαγχολικώτατος. Διὰ τοῦτο καὶ ἐγὼ ὀλίγον παρέμενον ἐν αὐτῷ. Τὸ πλεῖστον τοῦ χρόνου κατέτριβον παίζων μετ' ὁν Νίκου.

Ἐἶπον παιζῶν, ἀντὶ νὰ εἶπω τσακπινεύων. Διότι ἐκ τοῦ κήπου μεταβαίνομεν εἰς τὸ χωρίον, καὶ ἀπὸ τοῦ χωρίου εἰς τὴν ἐξοχὴν. Ἡ κηπουρὸς καὶ ὁ κηπουρὸς μὲν ἐπέβλεπον. Ἀλλ' ὁ κήπος ἦτο ἀρκετὰ μεγάλος, οἱ γονεῖς τοῦ Νίκου καλοὶ, οἱ τοῖχοι χαμηλοὶ, καὶ ἡ φυγὴ εὐκόλος! Ὁ δὲ Νίκος τῶσον πονηρός! Ἐνθυμούμαι τὰς ἀπερὶσκεψίας μας ταύτας, ὡς νὰ ἦτο χθές. Μίαν μάλιστα οὐδέποτε θὰ τὴν λησμονήσω ἦτο ἡ πρώτη μου ἐκστρατεία, ἀπὸ ταύτης δὲ χρονολογοῦνται αἱ πρῶται πρὸς τὸ κρᾶτος ὑπηρεσίαι μου.

Ὁργάνωτής τῶν στρατιωτικῶν παρελθόντων καὶ ὁ Νίκος. Ἦτο δαδκαετής

ὡς πρεσβύτερος δὲ ὢν εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ μᾶς διοικῆ. Ἀλλ' ἐκ σεβασμοῦ μοι ἀνέθηκε τὸ ἀξίωμα τοῦ ἀρχηγοῦ.

Ὁ στρατός μας ἀπετελεῖτο ἐκ δωδεκάδος στρατιωτῶν, εἰς οὓς ὁ Νίκος ἐμοίρασε ὅπλα ἰδίας αὐτοῦ ἑφευρέσεως, κατασκευασθέντα ἐκ τῶν πασσαλῶν τῶν στηριζόντων τὰ κλήματα καὶ ἐκ τῶν κονταρίων τῶν σαρώθρων. Δι' ἐμὲ δὲ κατασκευάσε ξίφος οὐχὶ ξύλινον, ὡς τὰ ὅπλα τῶν ἀνδρῶν μου, ἀλλὰ ἐξ ἀληθοῦς μετάλλου, μεταχειρισθείς πρὸς τοῦτο τὴν οὐρὰν τηγανίου. Ἐπὶ τοῦ πικικίου μου ἔθετο ἑτέρα οὐρὰν, τὴν οὐρὰν δυστυχοῦς ἀλέκτορος, ὅστις ἐκτοτε ὅπως ὑποκρύπτῃ τὸ αἰσχρὸν τοῦ, διέμενε παρὰ τῇ σκιᾷ τοῦ σταύλου. Ὁ Νίκος ἐγένετο τυμπανιστής. Ἐσκέφθη ἐν πρώτοις νὰ χρησιμοποίησιν χύτραν τινά, ὅπερ θὰ ἀνταπεκρίνετο τελείως πρὸς τὸν ὄρισμὸν τοῦ Σατωβριάνδου, τοῦ καλοῦντος τὸν τύμπανον κηβῶτιον χαλκοῦν, κεκαλυμμένον διὰ δορᾶς ὀνάγου. Καὶ ἡ μὲν χύτρα ἀπετέλει τὴν χαλκοῦν κηβῶτιον ἀλλὰ ποῦ ἡ τοῦ ὀνάγου δορᾶ; Ἐν ἀπελπισίᾳ εὐρισκόμενος ἠρέσθη εἰς ὑψηλὸν πῖλον, οὕτινος ἀπέκοψε τὰ ἄκρα. Οὕτως κατασκευάσε τύμπανον μαῦρον, ἀποδίδον ἤχου βαρεῖς καὶ ὑποκώφους. Ἐνόμεις; ὅτι διήρχετο κηδεῖα. Ἀλλὰ τί πρὸς τοῦτο!

Οὕτως ὀπλισμένοι ἐβαίνομεν, πρὸς κατὰ τῆσιν ἀπῖων καὶ σταφυλῶν, ἐγὼ μὲν ὀπισθεν τοῦ Νίκου κραδαίνων τὸ ξίφος, ὀπισθεν δ' ἔμοῃ οἱ στρατιῶται. Διηρχόμεθα τὸ χωρίον, ἔχοντες ἀντὶ σημαίας τὸ ὑφραματὸ ὑποκαμίσου, ὅπερ ἐκυμάτιζε εἰς τὰ ὀπίσθια ἐνός τῶν ἀνδρῶν μου. Βαδίζοντες δὲ, ἐπάλλαμεν πρὸς τὸν ρυθμὸν τοῦ μαύρου τυμπάνου.

Πλάν-πλάν, ῶ-τὰ-πλάν.

— Στῆθι! τίς εἶ;

Ἐπὶ τῷ ἀκούσματι τῆς ἀγνώστου καὶ φοβερᾶς ταύτης φωνῆς περιεμαζεύθημεν πάντες, παρὰ τῆν ἀτραπῷ.

Ὁ πρὸ ἡμῶν ἐθρικός στρατὸς ἀπετελεῖτο ἐξ ἐνός μόνου ἀνδρός, ἀλλὰ τί ἀνδρός! ἀληθοῦς στρατιώτου! Τί λέγω; ἀξιωματικοῦ! μετ' ἐπισκελίδᾳ ἐρυθρᾶν, μετ' ὀλίγον ἐκ λαμπροῦς χαλκοῦς ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ μηροῦ, καὶ μετ' ἐπιπέδου ξανθοῦς μύστακας πρὸς τὰ ἀνω ὤμους.

Ὁπου φύγει φύγει! Ὁ στρατὸς μας σκορπίζεται, ρίπτων τὰ ὅπλα· ἐγὼ δὲ ὁ στρατηγός, ρίπτων τεταπεινωμένος πρὸ τῶν ποδῶν τοῦ νικητοῦ. Μόνος ὁ Νίκος μετ' ὁ τύμπανον ἀπὸ χείρας ἀποκρίνεταί — Βαλλία, ταγματάρχᾳ μου.

Ὁ ταγματάρχης, ὅστις δὲν ἦτο ἡ ὑπολοχαγός, ἐμειδίασε.

— Καὶ ποῦ πηγαίνετε οὕτω; ἠρώτησε.

— Νὰ πολεμήσωμεν, λοχαγέ μου, ἀπεκρίθη ὁ Νίκος, ὑποβιβάζων τὸν βαθμὸν τοῦ ἐχθροῦ, ὅστις οὐδὲν εἶχε πλέον τὸ φοβερόν!

— Λοιπὸν θέλετε νὰ ὑπηρετήσητε ὑπὸ τὰς διαταγὰς μου; εἶπεν ὁ ἀξιωματικός.

Ζητῶ νὰ καταλάβω δαίμων ἐξ ἐφοδῶν ὀδηγήσατέ με εἰς τὸ ἐγγύτερον πανδοχεῖον, καὶ πληρώσω καὶ δι' ὑμᾶς, στρατιῶται μου.

Ἐπὶ τοῦ προσώπου τοῦ Νίκου δύο ἀπεικονίσθησαν αἰσθήματα. Τὸν ἐδελέασε μὲν ἡ ὑπόσχεσις τῆς πληρωμῆς τοῦ δαίμων, ἐξ ἄλλου ὅμως ἠπατήθη ὡς πρὸς τὰς ἡρωϊκὰς ἰδέας του, βλέπων τὸν ἀντίπαλόν του τῶσον ἦπιον. Ἐμείνε λοιπὸν οἰωπῶν.

— Δὲν θέλετε; ἀπεκρίθη ὁ ἀξιωματικός. Δὲν αἰσχύνεσθε νὰ εἰσθε τῶσον δειλοί. Ἄς ἴδωμεν, σύ, μικρὲ στρατηγέ, ὅστις ἔχεις τῶσον εὐγενῆ στάσιν...

Καὶ δι' ὄφους αἰμύλου μου ἐθώπευε τὴν παρειάν. Εἶνε πολὺ καλός, αὐτὸς ὁ ἀξιωματικός, καὶ ὅσον τὸν κυττάζω, τῶσον καὶ μοῦ ἀρέσει.

Ἐψηλός, νέος, ἔχει πρόσωπον ὠραῖον εἰλικρίνεια ἐκφράζον, οἱ δὲ ἀρειμάνιοι μύστακες του καθιστῶσι θελκτικώτερον τὴν γλυκύτητα τῶν ὀφθαλμῶν του. Ἡ λεπτή του χεὶρ μεθώπευεν ἔτι. Ἀφῆνης ἐνφ' ὁ Νίκος, ἐδίσταζε, μοι ἐπήλθεν ἰδέα τις, ἣν εὐρον θαυμασίαν.

— Μάλιστα, τῷ εἶπον, γνωρίζω ἐν πανδοχεῖον. Πηγαίνωμεν.

— Πού; εἶπεν ὁ Νίκος.

— Διάβολε! εἰς τὸ σπίτι μας.

Ὁ Νίκος ἀσπασθεῖς τὴν ἰδέαν μου, ἀνέκραξε

— Ἀλήθεια!

Ὁ ἀξιωματικὸς μὴ λαθὼν ὑπ' ὄψει τὴν φυσιογνωμίαν μου, ἥτις πᾶν ἄλλο ὑπεδέηλου, ἦ ὅτι ἤμην πανδοχεύς, μετ' ἐπέλαθεν ὡς τοιοῦτον, καὶ μετ' ἠκολούθησε. Καθ' ὅδον μετ' ἠρώτησεν, ἐὰν τὰ παρ' ἡμῶν κατασκευαζόμενα φαγητὰ εἶνε καλά!

— Ἀρκετὰ καλά, ἀπεκρίθη ὁ Νίκος, ὅστις κατέστη οἰκείος καὶ σχεδὸν ὑπεροπτικός ἀπέναντι τοῦ ἐχθροῦ, ὃν ὡς αἰχμαλώτον ὠδηγοῦμεν.

Μετ' ὀλίγον ἐφθάσαμεν, ἡ δὲ μήτηρ μου μετ' ἐλπομένη τὴν κόμην καὶ μετ' ἡμῶν ἐνδυμασίαν τῆς περιεπάτει εἰς τὸν κήπον.

Ἄρα ὡς εἶδε τὴν μητέρα μου καὶ τὸν ὠραῖον οἶκον ὁ ἀξιωματικός, ἐνόησε τὸ σφάλμα, ὅπερ διέπραξε. Ζητεῖ συγγνώμην θέλει νὰ ἐξηγήσῃ.

— Ἐξέδραμον χάριν τοπογραφικῶν μελετῶν, μὴ εὐρίσκων δὲ πανδοχεῖον, ἀπετάθη πρὸς τοὺς μικροὺς τούτους, οὓς συνήτησα καθ' ὁδόν, καὶ...

Αἱ ἀπολογίαι του εἶνε νεστιμῶματα, ἡ δὲ σύγχυσις του χαρισιστάτη. Παρητήρησα ὅμως, ὅτι καὶ εἰς τὴν μητέρα ἤρσεν ὁ δῆλωματικός.

— Ὁ αἰτίος τῆς δυσχεροῦς μου ταύτης θέσεως εἶνε τὸ μικρὸν αὐτὸ τσακπινάκι, προσέθηκε, δεικνύων με. Συγγνώμην, κυρία.

— Ἀλλὰ διὰ τί στενοχωρεῖσθε, ἀπεκρίθη ἡ μήτηρ μου, ἐνφ' οὕτω καθ' ὑμῶν οὕτω κατ' αὐτοῦ παραπονοῦμαι;

Προσέθηκε μάλιστα, διότι δὲν ἐνόει νὰ κρύψῃ ὅτι ἠσθάνετο.

— Τούναντιόν!

Ἐν συντόμῳ ὁ ὑπολοχαγὸς ἐμείνε εἰς

τὸ γέμμα. Διήλθε καὶ τὸ ἀπόγευμα μετ' ἡμῶν. Ἡ μήτηρ κατεγοητεύθη μαζὶ τού; ὡς καὶ ἐγὼ καὶ ὅλοι. Ἦτο εὐθύμος, εὐφύης. Μοι διηγήθη χίλια στρατιωτικὰ ἀνέκδοτα, καὶ εὐχαρίστας τὸν ἠκούομεν ἐπὶ ὀλοκλήρου ὄρας διηγούμενον...

Ἐκτοτε θὰ ἐνομίξῃ τις, ὅτι ὁ οἶκος μας ἦτο τὸ σπουδαιότερον στρατηγικὸν σημεῖον κατέστη τὸ κέντρον τῶν τοπογραφικῶν μελετῶν του. Πράγματι δὲ ἡ τοπογραφία τῶν πέριξ τοῦ κήπου μας ἰδίως, λεπτομερέστατα θὰ σημειοῦται ἐπὶ τῶν χαρτῶν τοῦ ἐπιτελείου...

Φαίνεται, ὅτι ἡ ἐρυθρὰ περισκέλις δὲν ἐσυμφώνει μετὰ μαῦρα ἐνδυματὰ τῆς μητρός μου, ἥτις καὶ τ' ἀντικατέστησε δι' ἐτέρων ἀνοικτοῦ χρώματος. Ἡ μήτηρ μου κατέστη εὐθύμος. Ἐπὶ τρεῖς μῆνας καθίστατο δλονὲν ζωροτέρα, μετὰ ταῦτα δὲ ἐγκατέλειπε τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς μου, οὐχὶ βεβαίως διὰ νὰ λάβῃ τὸ τοῦ κ. Χαλούπη.

Ὁ ἐμπορικὸς οἶκος διελύθη. Ὁ παππὸς μου κατέστεινοχωρήθη. Ὁ πατριός μου μ' ἔκαμε ν' ἀγαπήσω τὸ στρατιωτικὸν στάδιον. Ἀντὶ νὰ μάθω τὸ Λαβραὶ καὶ Λαβραὶ ἐμαθα ξιφομαχίαν, ἱππασίαν, πᾶν ὅ,τι τέλος ἀπητείτο, ὅπως εἰσέλθω εἰς τὸ στρατιωτικὸν σχολεῖον.

Καὶ ἦδη χάρις εἰς τὸ τύμπανον τοῦ Νίκου, καὶ εἰς τὸ εὐμετάβολον τῆς μητρός μου, ἰδοὺ με στρατηγὸς ῶ-τὰ-πλάν, πλάν-πλάν. Ἐκ δὲ τῆς μεταζουργίας ἐν μόνον εἶδος μεταζωτῶν γνωρίζω, τὸ τῶν σημασιῶν.

(Μετὰφρασις Κ.)

JEAN RICHEPIN

MADAME CALMÓN

Η ΑΓΝΩΣΤΟΣ

[Συνεχία]

ΙΑ

Μετὰ τινὰς ἡμέρας ὁ κ. δὲ Μονμορὰν, καθήμενος πλησίον τῆς συζύγου του, ἔλεγεν αὐτῇ.

— Εἰπατέ μοι, Ἰωάννα; τί ἠδύνατο νὰ σὲς εὐχαριστήσῃ. Πλήττετε βεβαίως, καθότι ἡ συναναστροφή μου πόσως δὲν εἶνε εὐάρεστος. Προτείνω νὰ μεταβῶμεν διὰ τρεῖς μῆνας εἰς Παρισίους. Ἡ μελαγχολικώτερα ἐποχὴ ἐν τῇ ἐξοχῇ εἶνε ἡ τῆς ἀνοίξεως ἄγνοει τις, πῶς νὰ περάσῃ τὸν καιρὸν του. Εἰς τὸ πεῖσμα τοῦ ἡλίου τὸ πᾶν εἶνε ψυχρὸν καὶ ἐξησθενημένον παγετα ὀμίχλη κατακαλύπτει τὴν κοιλάδα οἱ λόφοι φαίνονται γυμνοὶ μετ' ἀθροῖνας παρακλῶσαι τις τὴν βλάστησιν ὅλης τῆς φύσεως. Ἐπᾶνεργόμεθα, ὅταν τὰ ρόδα θὰ εὐωδιάζουσι καὶ τὰ πτηνὰ θὰ κελαιδῶσιν. Οἱ περίπατοι τῶν Παρισίων εἶνε πάντοτε ἀνοσοτόλιστοι οἱ κήποι ἐντός ὀλίγων θὰ εἶνε πλήρεις ἀπὸ τὸ ἀρωμα

τῶν ἀνθισμένων πασχαλιῶν, καὶ αἱ λευκαὶ προσόψεις τῶν μεγάρων θὰ μειδιῶσι πρὸ τῶν ἀκτίνων τοῦ ἐαρινοῦ ἡλίου. Θὰ ἀκούσωμεν ὠραῖαν μουσικὴν, ἣν ἀγαπάτε τόσον, καὶ θὰ βλέπωμεν εὐάρεστος παραστάσεις θὰ διατρέξωμεν μαζὶ τὰ μουσεῖα καὶ τὰ μνημεῖα, σὺνάμα δὲ θὰ ἐκᾶνδωμεν τοὺς φίλους καὶ τοὺς συγγενεῖς. Προτιμᾶτε Ἰώσας, Ἰωάννα, ταξιδίον εἰς Ἰταλίαν, ἡ εἰς ὄρεινόν ἢ παράθαλασσιον μέρος; Σὰς παρακαλῶ, ἐκφράσατε μίαν γνώμην.

— Εὐχαριστῶ, ἀπεκρίθη, ἀνεπίκουσά αὐτὸν ἀσκαρδαμυκταί. Ποῖαν μεταβολὴν θὰ ἐπιφέρῃ ἐν ταξιδίον εἰς τὸν βίον μας; — Ἐχετε δίκαιον. Ὅποιαν μεταβολὴν; ἐκᾶνελαβεν καὶ οὗτος.

Ἡ Ἰωάννα ἀπέσυρε τὴν χεῖρά της, ἣν μελαγχολικῶς οὗτος ἐκράτει. Μετὰ μικρὸν, συγκινηθεῖσα ἐκ τῆς ὑπὸ τοῦ συζύγου τῆς γενομένης αὐτῇ προτάσεως καὶ βλέπουσα ἡ ἀνησίως πόσην τῷ προύξηνσε θλίψιν, συνεκέντρωσε τὰς δυνάμεις τῆς, ἵνα τῷ εἴπῃ.

— Δὲν ἐνοῶ διατὶ ἀδμήνοῦτε, Ραούλ. Ἡ ἀνησυχία σας εἶνε ὄλιος παράλογος καὶ ὁ κ. Λαμπρὸς ἀδίκως σὰς ἐτίμασε αὐτοὶ οἱ παλαιοὶ ἱατροὶ εἰς δλα εἰς ὑπερβολῆς. Ἄλλως καὶ τὰ φάρμακά του μετ' ὀφέλησαν πολὺ. Ἰδέτε, εἰμαι σχεδὸν ροδόχρους.

Καὶ ἤγειρε τὴν κεφαλὴν, ὅπως τῷ δείξῃ τὸ πρόσωπόν της. Ἀλλ' ἵνα ἐπικυρωθῶσιν οἱ λόγοι τοῦ ἱατροῦ καὶ ἐναντίον τοῦ μειδιάματος, ὅπερ διὰ τῆς πολλῆς θελήσεως εἶχε προκαλέσῃ ἐπὶ τῶν χειλέων, ὠχρίασεν ἐξαίφνης, καὶ πίπνουσα πρὸς τὰ ὀπίσω ἐλειποθύμησε.

Τὸ συμβᾶν τοῦτο ἀνευ σπουδαιότητος ἄλλης, καὶ προερχόμενον μᾶλλον ἐξ ἠθικῆς αἰτίας ἢ φυσικῆς, ἐπᾶνεληφθη ἐκτοτε πολλάκις, καὶ ἐτάραττεν ἐκάστοτε τὴν πάσχουσαν ἠδὲ καρδίαν τοῦ Ραούλ. Διέβλεπεν οὕτως ἐν αὐτῷ οὐχὶ συμπτώματα ἀσθενείας τινός, ἀλλὰ τὴν ἐκδήλωσιν ἐσωτερικῆς πᾶλης, μυριάκις δεινοτέρας. Ἡ Ἰωάννα ἔπασχεν, ὁ δὲ ἀγων, ὃν κατέβαλλεν, ὅπως κρύψῃ τὸ ἀλγος τῆς, ὅπως θριαμβεύσῃ καθ' ἑαυτῆς, κατετάραττε τὰ νεῦρά της, καὶ τῇ προύξηνε τὰς δεινάς ἐκείνας κρίσεις.

ΙΒ

Ἐὰν ἡ συμπάθεια παρέχει γλυκύτητα πολλήν, ὅταν τὴν ἐμπνέει ὁ ἔρωσ, εἶνε ὅμως πικρὰ διὰ καρδίαν ὑπερήφανον, ὅταν προέρχεται ἐκ καλοκάγαθίας. Ἡ Ἰωάννα ἠσθάνετο ἑαυτὴν τεταπεινωμένην, ὅτε ἀνεγίνωσκεν ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς τοῦ συζύγου τῆς τὸ αἶσθημα τοῦτο. Ἀπεφάσισε δὲ νὰ ἀπαλλαγῇ αὐτοῦ ἐπιδεικνύουσα εὐθυμίαν. Ἐζήτησε λοιπὸν πρὸς ἐκπληξιν πάντων ζῶν καὶ θόρυβον ἐν τῇ ἐπαύλει. Μεγάλαι ἰγνηλασίαι διοργανώθησαν ἐπὶ τῇ προφάσει, ὅτι οἱ ἀργιόχοιροι κατέστρεφον τὰ περίχωρα. Ἡ Ἰωάννα ἠκολούθει ἐφιππος. Τὰς ἡμέρας, καθ' ἃς ἀνεπαύοντο οἱ κνηγοὶ, διαργάνειεν ἄλλας διασκέδασεις. Ἀπροσδόκητὸν ψυχὸς ἐπέτρεφεν ἐπὶ τινὰς

ήμερας τὴν παγοδρομίαν. Ἠκολούθησεν ὄρθια νυκτερινὴ ἐορτή. Ἦρχισαν νὰ μελετώσιν διάφορα δράματα, ἅτινα θὰ ἐξετελοῦντο ἐπὶ αὐτοσχεδίου θεάτρου. Ὁ Ραοὺλ δὲν τὴν ἀνεγνώριζε πλέον ἡσθάνετο, ὅτι ἡ ζωηρότης αὐτῆ ἦτο προσπεποιημένη, ἀλλὰ δὲν ἐζήτει νὰ ἐνοήσῃ τὴν αἰτίαν. Προθύμος νὰ τὴν εὐχαριστῇ, παρέδεχετο τὰ πάντα, προσπαθὼν νὰ μὴ γείνη ὀχληρὸς, καίτοι πενθίμως ἐνδεδυμένος, καίτοι ἡ θλίψις ἦτο ἐντετυπωμένη ἐπὶ τοῦ προσώπου του. Μετὰ κόπου κατώρθου νὰ ἀπουσιάσῃ ἐπὶ τινος στιγμῆς, χωρὶς τοῦτο νὰ παρατηρηθῇ. Ἐν τούτοις ἐφαίνεται ἀποφασισμένος νὰ μὴ θυσιάσῃ τὴν ὄραν, ἢν ἀλλαχοῦ εἶχεν ἀφιερωμένην.

Πρωτὰν τινὰ τοῦ Ἀπριλίου ἡ Ἰωάννα ἴστατο ὄρθια ἐπὶ τοῦ προθύρου κομβώουσα τὰ χειρόκτια τῆς καὶ κρατοῦσα ὑπὸ μάλης τὸ προσευχητάριον τῆς. Περριέμενε τὴν Ἀλίην καὶ τινὰς τῶν ξένων, ἕνα μεταβῶσιν εἰς τὴν λειτουργίαν, διότι ἦτο Κυριακὴ. Ὁ πνέων βορρᾶς ἐχρωμάτιζε τὰς ὠχρὰς παρειάς τῆς, καὶ ἐκίνει τοὺς βοστρύχους τῆς κεφαλῆς τῆς.

— Ἀλλὰ ποῦ ὑπάγει τὸσον μυστηριώδως κάθε πρωίαν ὁ συζυγὸς σας; ἠρώτησε πλησιαζὼν αὐτὴν ὁ νέος Ἀρμάνδος Μπρεῦ, ὅστις ἤρχετο πάντοτε πρώτος.

— Ὁ συζυγὸς μου; καὶ ὑπάγει κάπου; ἀπήντησεν ἡ Ἰωάννα μετὰ βεβιασμένου μειδιήματος.

— Μὴ τὸ ἀγνοῆτε; — Ἀληθῶς δὲν δύναμαι νὰ εἶπω οὔτε ὅτι τὸ γνωρίζω οὔτε ὅτι τὸ ἀγνοῶ. Ἐν πάσῃ περιπτώσει, Κύριε, μοι εἶνε ὄλω ἀδιάφορον.

— Εἰσθε εἰς τιοῦτον βαθμὸν ἀδιάφορος;

— Ἀδιάφορος ὄχι; ἀλλὰ ἔχω ἐμπιστοσύνην.

— Ἄ! ὠραῖον τοῦτο!

Ἐπικράτησε βραχεῖα σιγή.

Ἡ Ἰωάννα ἕνα θερμανθῆ ὀλίγον καὶ κατὰ τι ἀνυπομόνος περιεπάτει τύπτουσα τοὺς πόδας ἐπὶ τῶν πλακῶν.

— Ἴδού τον ἀκριβῶς, εἶπεν Ἀρμάνδος Μπρεῦ μετὰ τινος ἐνδομύχου χαρᾶς. Ἡ μακροῦθεν φθάνει ἡ ἔστρεχε.

Πράγματι ὁ ἴππος τοῦ Ραοὺλ ἦτο ἀκτιδωρὸς. Ἰποκόμος τις ἦλθε νὰ τὸν παραλάβῃ. Ὁ Ραοὺλ προσεποιεῖτο, ὅτι δίδει διαταγὰς, διαστάζων ἂν ἦτο καλλίτερον νὰ εἰσέλθῃ ἐν τῷ οἴκῳ του διὰ τῆς εἰσόδου τῆς ὑπερήφανος, ἢ ν' ἀντιμετωπῆσῃ τὰς διαφόρους ἐρωτήσεις.

— Λοιπὸν, φίλε μου, καλὸν περίπατον θὰ ἐκάματε, δὲν ἔχει οὕτω; ἐφώνησεν ὁ Μπρεῦ, ὅπως τὸν ἀναγκάσῃ νὰ προχωρήσῃ.

Ψυχρὸς καὶ ἀπαθὴς διηυθύνθη πρὸς αὐτοὺς, ἀπαντῶν.

— Θαυμάσιον, εὐχαριστῶ.

— Καλημέρα Ραοὺλ, εἶπεν ἡ Ἰωάννα, δίδουσα ἀπερισκέπτως νὰ ἐννοήσῃσι μετὰ τούτο, ὅτι δὲν εἶχον ἰδῆ ἀλλήλους μετὰ τῆς ὥρας ἐκείνης.

Ὁ νεανίας τὸ ἐσημείωσε. Ὁ δὲ Ραοὺλ

λαβὼν τὴν χεῖρά τῆς τὴν ἔφερον εἰς τὴν χεῖλῃ του.

Τίς οἶδε ποῖα παράδοξος σκέψις διήλθε διὰ τοῦ νοῦ του, ποῖα αἰφνιδία ἀποκάλυψις! Μὴ ἀρχῆ ὁ φίλος τοῦ τῆ ἐξέφραζεν ἔρωτα; Ἄλλως διὰ τί ἔλαβεν τὸ ἐχθρὸν ἐκεῖνο ὄφρος, καὶ ἡ Ἰωάννα εἶχε τεταραγμένον τὸ πρόσωπον;

Τούτο δὲν θὰ ἦτο καὶ ποσὸς παράδοξον. Πάντες ἐγνώριζον, ὅτι ἡ νέα γυνὴ ἦτο ὀλίγον τι ἐγκαταλειμμένη ὑπὸ τοῦ συζύγου τῆς, καὶ ὅτι οὐδεμία οἰκειότης συνδέειν αὐτοὺς. Διὰ τί δὲν θὰ περιεκυκλοῦτο ὑπὸ κολάκων; Ἦτο ἀρκούντως νέα καὶ ὠραία, ἕνα προσελκύνῃ λατρευτάς. Καὶ διὰ τί ἡ καρδία τῆς θὰ ἔμενεν ἀναισθητος; Ἡ σκέψις αὐτῆ θὰ ἦτο φυσικὸν νὰ μὴ συγκινήσῃ τὸν Ραοὺλ, ἀφοῦ οὗτος δὲν τὴν ἠγάπα. Ἐν τούτοις ἐταράχθη, ἡσθάνθη ζηλοτυπία καὶ ἀπεφάσισε νὰ παρατηρήσῃ.

— Πηγαίνετε εἰς τὴν ἐκκλησίαν; Σὰς φθάνω ἔρχομαι μαζί σας εἶπεν, ἀφαιρῶν τοὺς πτεριστήρας του.

Ἀφίκοντο σύναμα ἡ Ἀλίη καὶ δύο τρεῖς ἄλλοι ξένοι. Πάντες ἀνῆλθον ἐπὶ τῆς μακρᾶς ἀμάξης. Ὁ κύριος δὲ Μπρεῦ ἐκαθέσθη πλησίον τῆς Ἰωάννας.

— Θὰ σὰς εἶπω, ὅταν θελήσετε, εἶπε χαμηλῇ τῇ φωνῇ, ἐνῶ οἱ ἄλλοι συνωμίλου, πόθεν ἐπανήρχετο ὁ Ραοὺλ.

— Σὰς τὸ ἀπαγορεύω, ἀπήντησε μετ' ἀρκετῆς ζωηρότητος, ὥστε νὰ τὴν ἀκούσῃ ὁ Ραοὺλ.

— Λοιπὸν ὑπάγετε νὰ ἴδῃτε εἰς τὸ κτήμα Λουρέ.

— Σὰς παρακαλῶ, παύσετε! Τί ἐσημαίνει ταῦτα; Τί συνέβαινε μεταξὺ των; Ὁ Ραοὺλ ἐβυθίσθη εἰς ἀνησυχίαν.

Μετὰ τὴν λειτουργίαν, ἐνῶ ἐξήρχοντο ἐκ τῆς ἐκκλησίας παραδόξως ἀνυπομονῶν καὶ ἀποφασισμένους νὰ μάθῃ, ἐπλησίασε τὴν Ἰωάνναν.

Ὁ καιρὸς εἶνε τόσον ὠραῖος, δὲν προτιμᾶτε νὰ ἐπιστρέψωμεν πάλιν; ἠρώτησεν.

— Εὐχαριστῶ, ἀπήντησεν ἐκπληκτος.

— Ὡς δύο ἐρωτευμένοι; εἶπεν ὁ κ. δὲ Μπρεῦ, εἰρωνευόμενος.

Ἡ ἀμαξία ἐκίνησεν ἐπὶ τῆς μεγάλης ὁδοῦ, ἐνῶ ἡ Ἰωάννα καὶ ὁ Ραοὺλ ἐπορεύοντο διὰ τῆς ἀτραποῦ, ἧτις ἔφερον εἰς τὴν ἔσκαυλιν διὰ τοῦ δάσους.

— Τί σὰς ἔλεγεν, Ἰωάννα; ἠρώτησεν οὗτος ἄμα ἔμειναν μόνοι.

— Τίποτε, Ραοὺλ, σὰς τὸ ὁμῶς, τίποτε τὸ ὅποιον νὰ σὰς κινήσῃ ὑποψίας.

— Τότε ἐπαναλάβετε τὸ εἰς ἐμέ.

— Δὲν δύναμαι, δὲν πρέπει.

— Εἶνε ὅμως περιεργὸν, ὁμολογήσατέ το. Ἦκουσα τοὺς λόγους σας εἶπετε «Σὰς τὸ ἀπαγορεύω, σιωπήσατε». Δὲν εἶνε δύσκολον νὰ ἐνοήσῃ τις τὴν σημασίαν των.

Ἡ Ἰωάννα ὠχρίασεν. Λοιπὸν ὁ Ραοὺλ ἐφαντάζετο, ὅτι ὁ Μπρεῦ τῆ ἐκοιμῆ ἐξομολογήσει τινὰ, καὶ ἐλυπεῖτο διὰ τοῦτο! Αἱ ὑποψίαι του τὴν ἔθλιβον, ἀλλὰ καὶ ἡ ζηλοτυπία του καθίστα αὐτὴν εὐτυχῆ.

— Ἄ! Ραοὺλ, ἐπαναλαμβάνουσα τὸν βραχίονά σου, θὰ ἐλησμονήσατε, ὅτι σὰς ἀγαπῶ, ἀφ' οὗ μὲ ὑποπτέυσθε.

Ἐδίστασεν ἐπὶ μικρὸν.

— Εἶνε ἀληθές; Ἰωάννα, ὅτι δὲν ἔχω τὸ δικαίωμα ν' ἀπατήσω τὰ ἐλάχιστον τὸ ἀνεγνωρίζω; ἀλλ' εἰς τὸ ὄνομα αὐτῆς τῆς ἀγάπης, ἦν δὲ ἐμὲ αἰσθάνεσθε, σὰς ἱκετεύω, ὁμολογήσατέ μου τὴν ἀλήθειαν.

— Θὰ τὸ πράξω, καίτοι θὰ προστίμων νὰ σιωπήσω. Ὁ κ. δὲ Μπρεῦ μοι ἔλεγε, Ραοὺλ, ὅτι ἂν ἐπαθῶμεν νὰ μάθω, ποῦ μεταβαίνετε κάθε πρωί, θὰ τῷ ἦτο εὐκόλον νὰ με πληροφορήσῃ.

Ὁ Ραοὺλ ἔμεινεν ὡς εἰ ἐμβρόντητος.

— Καὶ τὸν διετάττετε νὰ σιωπήσῃ!

— Μάλιστα.

— Ἰωάννα, εἶθε ἀγία.

Καὶ ὁ εἰς παρὰ τὸν ἄλλον ἐν σιγῇ ἐβαδίζον ἐπὶ τινὰ λεπτά.

— Δὲν θέλω νὰ μάθω, Ραοὺλ. Σὰς ἀγαπῶ, καὶ οὐδὲν θὰ παραδεχθῶ, διότι θὰ ὑποπέρω ὑπερβολικῶς, ὅταν παύσω νὰ σὰς ὑπολήπτωμαι.

Ὁμίλει βραδέως καὶ μετὰ κόπου. Ἦτο φανερόν, ὅτι ἡ πεποιθήσις τῆς ἐκλονίζετο. Ἡ στηριζομένη ἐπὶ τοῦ βραχίονος τοῦ συζύγου χεῖρ τῆς ἔτρεμεν ἀρὰ γε ἐνεκα τοῦ ψύχους, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς ἐκ τούτου ἦσαν κατέρυθροι; Ἀλλὰ τί νὰ τῇ εἶπῃ, ὅπως τὴν καθησυχάσῃ;

— Τότε, ἀγαπητή, εἶπεν, με διαβεβαιώτε, ὅτι ὁ τρελλὸς ἐκεῖνος Ἀρμάνδος δὲν σὰς κάμνει ὀλίγον τὸν ἔρωτα;

— Ἄ! περὶ τούτου, ἀγνοῶ, ἀπήντησεν αὐτὴ ἀταράχως. Καθ' ὄλου παράδοξον. Δὲν ἐπρόσεξα ἐν τούτοις σκεπτομένη τῶρα, νομίζω. καὶ Ἀλλὰ τί σὰς ἐνδιαφέρει;

— Μ' ἐνδιαφέρει πολὺ. Ἐάν τις σὰς ἠρωτεύτῃ, Ἰωάννα, σὰς, τὴν ἐναρτεωτέραν γυναῖκα τοῦ κόσμου τούτου, θὰ φυνέβαινε ἐκ σφάλματός μου, καὶ ἐκ σφάλματός μου, διότι τοῦτο θὰ ἀπεδείκνυεν, ὅτι ἡ διαγωγὴ μου, ἡ στάσις μου θὰ τὸν ἐνεθάρρυνε, ὅτι δὲν σὰς ἐπροστάτευον, ὅσον ἔπρεπε...

— Μόνος ὁ ἔρωσ τοῦ συζύγου προστατεύει τὴν γυναῖκα, εἶπεν μετὰ θλίψεως ἡ Ἰωάννα; ἀλλὰ τοῦτο δὲν ἐξαρτᾶται ἀφ' ὁμοῦ.

Ἐίχε ἄκαιον ὁ Ραοὺλ τὸ ἐνόησε. Σιωπηλοὶ καὶ σοβαροὶ εἰσῆλθον εἰς τὴν ἔσκαυλιν.

II

Μετὰ τὴν δοκιμὴν παραστάσεώς τινος, μελλούσης νὰ ἐκτελεσθῇ μετὰ δύο ἡμέρας, ἔμειναν ἐν τῇ αἰθούσῃ μέχρι προκαχωρημένης ὥρας μεσονυκτίου δὲ ἐσημαίνεν, ὅτι ἡ Ἰωάννα εὐρέθη μόνη ἐν τῷ κοιτῶνί τῆς.

Καίτοι προσεπάθησεν νὰ τὸν ἀπομακρύνῃ, ὁ κ. δὲ Μπρεῦ ὑπῆρχε κατὰ τὴν ἐσπέραν ἐκείνην τολμηρότερος παρά ποτε. Εἰθισμένη νὰ ἐκδύηται μόνη, εἶχεν ἤδη ἐτοιμασθῆ, καὶ κατεκλίνετο, ὅτε ἀκραύσαν τὴν θύραν τῆς πρὶν δὲ ἐπιδοθῆ ἡ ἀδεια, ὁ Ραοὺλ εἰσῆλθεν.

Ἐφερον ἀντὶ τοῦ συνηθῶς ἐνδύματος

ἕτερον ἐλαφρὸν ἐκ τεφροῦ φλανελίου καὶ λευκὸν μανδήλιον περὶ τὸν λαιμὸν. Οὕτω αἰτημηλῆτως παρουσιαζέτο κατὰ πρῶτον ἤδη ἐνώπιον τῆς συζύγου του ἄλλως τε δὲ καὶ κατὰ πρῶτον εἰσήρχετο εἰς τὸ δωμάτιόν τῆς, ἐνῶ αὐτὴ ἦτο ἐν τῇ κλίνῃ.

— Σεῖς, Ραοὺλ; τὸν ἠρώτησεν ἐκπληκτος.

— Μάλιστα, ἐγώ, ἀπήντησεν ὀλίγον τεταραγμένος.

Καὶ καθίσας ἐπὶ παρακειμένῳ ἀνακλίντρου προσέθηκεν.

— Οὐδὲ λέξιν δυνάμεθα πλέον ν' ἀνταλλάξωμεν ἐνώπιον αὐτοῦ ὄλου τοῦ κόσμου.

Ἡ Ἰωάννα ἐν ἀπορίᾳ ἀπήντησε διὰ μειδιήματος μόνον.

— Μοὶ ἐφαίνεσθε, ἐξηκολούθησε, πολὺ κουρασμένη σήμερον, καὶ ἦλθον νὰ πληροφορηθῶ πῶς εἰσθε. Ἡ θαλαμηπόλος σας μοι ὁμολόγησεν, ὅτι καὶ τὴν πρωίαν ἐτι εἶχατε τὴν ἀδιαθεσίαν ἐκείνην, ἧτις τόσον ἀνησυχίαν μοὶ προσέεινε.

— Εὐχαριστῶ, Ραοὺλ, δὲν εἶνε τίποτε.

Εἰσθε καλός, κάλλιστος.

Ὁ εὐρὺς θαλάμος μὲ τὸ ὑπερβολικὸν ὕψος τῆς ὀροφῆς καὶ τὴν ὑποκύνου χρώματος μεταξίνον τοιχόστρωσιν του ἐφωτισέτο μόλις ὑπὸ μικρᾶς λυχνίας, τειθειμένης ἐπὶ τραπέζιου εἰς τὸ ἄκρον τοῦ δωματίου. Ἡμικεκαλυμμένη διὰ πλουσίων ἐκ σιρκιῶν ὑφάσματος παραπετασμάτων, εὐρίσκετο σχεδὸν ἐν τῷ ἀκροῖ ἡ μεγάλη κλίνη, ἧς οἱ στῦλοι ἐκ λευκοῦ ξύλου ἀναγεγλυμμένου ὑπεστήριζον εἰδός τι θόλου περιστρεφόμενον ὑπὸ ἀνοδοδέσμης λεπτοτάτης ἐργασίας. Ἡ κεφαλὴ τῆς Ἰωάννας ἀνεπαύετο ἐπὶ τοῦ προκεφαλαίου, καὶ ἡ μακρὰ λευκὴ κόμη τῆς ἐκυμάτιζε περὶ αὐτήν.

— Λοιπὸν εἰσθε καλά, ἐντελῶς καλά; ἐπανέλαθε μηχανικῶς, ἄλλο τι βεβαίως σκεπτόμενος.

Ἡ Ἰσὰ Βίβλος ἦτο ἀνοικτὴ ἐπὶ τοῦ παρὰ τὴν κλίνην τῆς ἐπίπλου.

— Ἀνεγινώσκαστε;

— Εἶχον τελειώσῃ.

Σιγῇ ἐπεκράτησεν ἐπὶ μικρὸν. Ἀμφότεροι παρετροῦντο κρυφίως, ἐκείνη ἐκπληκτος, αὐτὸς τεταραγμένος.

— Ἦλθον ἀκόμη. Ἐξηκολούθησεν, διὰ νὰ ζητήσω συγγνώμην, ὅτι τόσον ἀδιαφόρος ἐφερόμην πρὸς ὑμᾶς μέχρι τούδε.

Ἡ Ἰωάννα ἐξαίφνης ἐγένετο καταπύρφορος.

— Συγγνώμην; καὶ διατί, Ραοὺλ; Δὲν παραπονοῦμαι. Γνωρίζετε καλῶς, ὅτι συμφοροῦμαι μετὰ τῶν διαθεσῶν σας; θέλω, ὅτι θέλετε.

— Τότε, Ἰωάννα, μοὶ ἐπιτρέπετε νὰ ἐνθυμούμαι, ὅτι σὰς ἀνῆκα; εἶπατέ μοι, τὸ ἐπιτρέπετε;

Δὲν ἀπήντησε, ζητοῦσα νὰ μαντεύσῃ τὸν λόγον τοῦ ἀπροσδοκῆτου τούτου διαβήματός του. Τῇ ἐφαίνετο, ὅτι ὑπέκει μαλλον εἰς ἀπόφασιν ἢ εἰς εἰλικρινῆ ἀγάπην, ὅτι ὅμιλει ὡς ἀνθρώπος ἐπαναλαμβάνων φράσιν προμεμελετημένην, καὶ δὲν ἔσφαλλε. Ἡ ζηλοτυπία, τὸ αἰσθημα ὅπερ

καθίστα πολυτιμότερον τὸ ἀμφισβητούμενον, τὸ ἀόριστον ἐνστικτὸν πιθανοῦ κινδύνου, ἰσως καὶ αὐτὰ αἱ λέξεις τοῦ ἱατροῦ, ἀκούσια τις συμπαθία διὰ τὸ ἔξοχον ἐκεῖνο πλάσμα, ὅπερ ἐτήκετο ἐλλείψει ἀγάπης; πάντες οὗτοι οἱ συγκεχυμένοι λόγοι, ἔφερον τὸν Ραοὺλ πλησίον τῆς συζύγου του. Ἦλθε νομίζων, ὅτι ἦρκει ἡ ἀπόφασίς του; ἀλλ' ἔμενε τώρα ἀμφιβάλλων, καὶ ἦτο φανερόν, ὅτι ἐξερχόμενος τοῦ θαλάμου θὰ ἡσθάνετο πολλὴν ἀνακούφισιν.

Κατ' ἀρχὰς συνεκινήθη καὶ ἐχαμήλωσε τοὺς ὀφθαλμούς τῆς. Ἀγὼν μέγας συνεκροτεῖτο ἐν αὐτῇ. Νὰ συγκατατεθῇ εἰς, ὅτι ἐζήτει ἡ κλίνην εἰπεῖν ν' ἀποδεχθῆ, ὅτι προσέφερε, τούτο βεβαίως ἦτο μέγιστος πειρασμός. Νὰ αἰσθάνητε αὐτὸν ἐν ταῖς ἀγκάλαις τῆς, νὰ τῷ ἀνήκῃ! ἀλλὰ τοῦτο ἦτο τὸ ὄνειρον τοῦ βίου τῆς. Ἐν τούτοις δὲν ἀπεκρίνετο κωλυομένη ὑπὸ αἰσθημάτων μεγαλοψυχίας μᾶλλον ἢ ὑπερηφάνειας. Τέλος, ὑψούσα πρὸς αὐτὸν τὸ βαθύ τῆς βλέμμα, καὶ κλίνουσα ἔμπροσ, ἵνα τὸν παρατηρήσῃ καλλίτερον.

— Ραοὺλ, τῷ εἶπε, μὲ ἀγαπᾶς;

Ἐξίστασεν ἐπὶ μικρὸν. Τὰς λέξεις ταύτας, ἄς ἐπῄθει ν' ἀκούσῃ, δὲν ἠδύνατο νὰ τὰς προφέρῃ. Μάτην ἡ ἀνίσχυρος θέλησις του προσεπάθει ν' ἀναγκάσῃ τὸ στόμα του.

Ἡ ἄλλη, πάνοπλος δι' ὄλων τῶν γοήτρων τῆς ἀναμνήσεως, τὸν εἶχεν ἐπανακτῆσῃ καὶ πάλιν... Καὶ ἐπειδὴ ἐξηκούλουθε νὰ σιωπᾶ.

— Λοιπὸν ὄχι; τῷ εἶπε μετὰ καρτερίας.

Ἐκλίεν ἐκ νέου τὴν κεφαλὴν τῆς ἐπὶ τοῦ προσκεφαλαίου, ἐσταύρωσε τὰς χεῖρας ἐπὶ τὸ στήθος, καὶ ἀπηυθύνετο εἰς τῆς πάλης καὶ τῆς ἀπογοητεύσεως ἀνελύθη εἰς δάκρυα.

(Ἐπεται τὸ τέλος).

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

ΕΓΧΩΡΙΑ
Ἀφίκετο ὁ ἀντιπρόεδρος Ernest von Derentbill συναδεύμενος ὑπὸ τοῦ ὀλοχαγοῦ ὑπασισταῦ τοῦ Erich von Lukwald, ἐνταλαμῶς νὰ ἀγγιγῇ ἐπισημῶς τῷ ἡμετέρῳ βασιλεῖ τὴν εἰς τὸν θρόνον ἀνάρρησιν Γουλιέλμου τοῦ Β'. — Αἱ 600,000 ἔρ., ἄς προσῆνεγκεν πάλιν ὁ κ. Βελόνος εἰς τὸ δημόσιον πρὸς ἀποπεράτωσιν τῆς ἐπιθύμου αὐτοῦ Βιβλιοθήκης, συμπληροῦσι τὸ ἀπαιτούμενον ποσὸν πρὸς ἀκοδομήν αὐτῆς, καὶ καταλείπουσι καὶ ἰκανὸν περισσεύμα, ὅπερ χρησιμοποιήσεται πρὸς ἐξωτερικὴν διακόσμησιν αὐτῆς. — Ἀνηγγέθη τῇ Κυβερνήσει ἐκ Λονδίνου, μετὰ καθηρίσθη ἐπιτροπία μηχανικῶν, ὅπως μελετήσῃ τὸ ζήτημα τῆς κατασκευῆς τοῦ Σιδηροδρόμου Ἀθηνῶν—Ἀρρίστης ὁπὸ μεγάλου Τραπεζιτικοῦ οἴκου, καὶ ὅτι ὑπάρχει ἐτοίμη καὶ ὁμᾶς κεφαλαίου, ἧτις θὰ ἀναδέρξῃ τὴν ἐπιχείρησιν. — Βουλευτὴς Ἀρρίστης ἀντὶ τοῦ μακαρίτου Ἀστεριᾶδου ἐλέγχθη ὁ κ. Ἀχ. Λογιωτάτου ὑποψήριος τῆς Κυβερνήσεως. — Κατὰ τὴν ἐν τῇ Ἐθνικῇ Τραπέζῃ τῆς Ἑλλάδος γενομένην κλήρωσιν τῶν ὀμολογῶν τοῦ δανείου τῶν 600000000 αἱ 400000 ἔρ. ἔλαγον τῷ ἀριθμῷ 107973, αἱ 10000 τῷ 130416, ἀνὰ 2500 τοῖς ἀριθμοῖς 23066, 178050 καὶ ἀνὰ 1000 τοῖς ἀριθμοῖς 659, 28847, 470774, 135380 καὶ 85552.
ΕΞΩΤΕΡΙΚΑ
Ἐπῆλθε πάλιν τὴν συνεννόησιν μεταξὺ Ρωσίας καὶ Γερμανίας, καθ' ὅσον ὁ αὐτοκράτωρ Γουλιέλ-

μὸς ἠγούμενος σέβου μεταβάλλει προσεχῶς μετὰ τοῦ πρίγκιπος Βίμαρκ πρὸς ἐπισκεψῆν τὸν Τσάρου, τοῦτο ἀνησυχεῖ πολὺ τὸς ὀγγρους. — Ἐν Βιέννῃ προσδοκᾶται, ὅτι κατὰ τὴν συνέντευξιν ταύτην θὰ ἐπέλθῃ αὐτοπρὴγίαις ἀναγνώρισις ὑπεροχῆς τῆς μὲν Αὐστρίας ἐν Σερβία, τῆς δὲ Ρωσίας ἐν Βουλγαρίᾳ. — Ὁ βασιλεὺς Μιλάνος ἐζήτησε τὴν ἀδειαν παρὰ τῆς Ἰερᾶς Συνόδου νὰ διαζευχθῇ τὴν βασίλισσαν δικαστικῶς. — Ἰπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν τῆς Γερμανίας ἀντὶ τοῦ Πουτκάμπερ διορίσθη ὁ Herrfurth. — Ὁ Ἑλληνας ἔμπορος τῆς Μασσαρίας ἠρνήθησεν νὰ πληρώσῃσι φόρους τινὰς ἐπιβληθέντας αὐτοῖς ὑπὸ τῆς Ἰταλικῆς ἀποικιακῆς διοικήσεως. Τὴν ὑπερόσπισιν αὐτῶν ἀνέλαβεν ἡ Γαλλία, δι' ὅπερ κατηγόρουσιν αὐτῆς οἱ Ἰταλοὶ ἐπὶ ἀναμῆς εἰς τὰ Ἰταλικὰ πράγματα. — Ἐν Βερολίῳ ἐξεδόθη εἰς ἔγγραφὴν νέον Ρωμουνικὸν ὄλεον ἐκ 50 ἑκατομμυρίων.

ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ ΚΘΕΣΙΣ

Ἡ Κεντρικὴ Ἐπιτροπία ἀπέστειλε ἐγκύκλιον πρὸς τὰς εἰδικὰς, δι' ἧς προτρέπει αὐτὰς νὰ ἐξηκολούθωσιν ἐργαζόμενοι ἀόκως ὡς πρὸς τὴν ἀποστολὴν τῶν ἐκθεμάτων, προκαλεῖ δὲ τὰς καθυστερούσας νὰ ἀποστειλωσιν τὰ δελτία των ὡς τάχιστα, ἕνα τυπωθῶσιν ἐν τῇ γενικῇ περιγραφῇ τῆς Ἐκθέσεως. — Οἱ δηλώσαντες κατ' ἐπαρχίας ἐκθέτῃ μ

σμένων πάντα άνευ επιγραφής. — Ανακαλύφθησαν παρά τῷ Ἀδριανῶνι Ὑδραγωγῶν τὰ φοιτινῆς ἀνήκοντες, εἰς τὸν 2ον ἢ 3ον Μ. Χ. αἰῶνα, ἐν οἷς ἀνευρέθη χαλκῖνος Σταυρὸς ἰδιόρρυθμος μετὰ ἀλόσεως χαλκῖνης εἰς τὸ ἄκρον καὶ κρᾶνῖον ἀνθρώπου ἔχον εἴκοσι τρεῖς μόνον ὀδόντας, χωρὶς αὐτῶν εἰς τὴν ἑλλείπειν ἐκ τῆς θέσεώς του. — Εἰς τὰς ἐν τῇ Ἀκροπόλει ἐνεργουμένας ἀνασκαφὰς ἀνευρέθη κορυφὸς ἀγάλματος γυναικὸς λαμπρᾶς τέχνης, οὗ ἡ κεφαλὴ πρὸ ἐτῶν εἴχα εὐρεθῆ καὶ ἐφαρμόζεται κάλλιστα ἐπ' αὐτῆς ἔχει ἐξαισίους χρωματισμοὺς, διατηρουμένους θαυμασίως.

ΚΑΛΑΙΤΕΧΝΙΑ

Ἐν Lierre τοῦ Βελγίου ἐξεδόθη ὑπὸ τοῦ κ. Μ. H. V. Couwenbergh ἐφημερίου αὐτοῦ ἀλλὰ καὶ ἐγκρίτου μουσικοῦ συγγραφέως *Τὸ ἀρχαῖον καὶ νεώτερον ὄργανον*, ἐν ᾧ ἐξετάζεται ἱστορικῶς, θεωρητικῶς καὶ πρακτικῶς τὸ μουσικὸν ὄργανον ἀπὸ τῶν ἀρχαιότατων χρόνων καὶ ἐν πάσῃ χώρᾳ μέχρι τῆς σημερινῆς. — Ἐπίσης ὑπὸ τὸν τίτλον *L'ame du piano* ἐξεδόθη ἕτερον ἔργον ἐν Παρισίοις ὑπὸ τοῦ κ. Alfred Quidant, ὅστις θεωρῶν ὡς ψυχὴν τοῦ κλειδοκονμβάλου τὸν pedale, πραγματεύεται περὶ αὐτοῦ ἐκτάως καὶ ὑπὸ παντοίας ἐπόψεως. — Τεῖτον ἔργον ἄξιον λόγου σχετικῶν ἐξεδόθη ἐν Λονδίνῳ ὑπὸ τοῦ ἀρχιερατικῆς Φ. Α. Κοὺν *Ἡ πρόσδος τῆς μουσικῆς τῶν συναγωγῶν* σχετικῶν πρὸς τὴν Ἀνατολικὴν ἡμῶν μουσικὴν. — Ἡ Δημοκρατία τῆς Ἀργεντίνης κατέστη ἡ 7ῃ τῆς ἐπαγγελίας διὰ τοῦς κ. κ. ἠθοποιούς. Ἐν Buenos-Ayres ἐν μῆτι ἐσπέρα τοῦ Μαΐου τὰ 23 θέατρα τῆς πόλεως εἰσέπραξαν τὸ ποσὸν 300,000 φρ. — Ἐν ταῖς Ἡνωμέναις Πολιτείαις προκηρύχθησαν ἔρανοι πρὸς ἴσρυσιν δύο ἀνδριάντων, τοῦ Βετόδεν ἐν Φιλαδελφείᾳ καὶ τοῦ Μόζαρ ἐν Χι-κάνῳ.

ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Ἀναγνωστρία. Τὸ au revoir εἶνε τὸ ὀρθότερον, ἀλλὰ καὶ τὸ à revoir δὲν εἶνε ὅλως ἐσφαλμένον. Ἐάν ὑποσέτετε τὸ à l'honneur ἢ τὸ au plaisir de vous

renoir, τότε θάναθε νὰ μεταχειρισθῆτε τὸ δεύτερον, ἀλλὰ καὶ κατὰ τοὺς Γραμματικούς καὶ κατὰ τὴν συνήθειαν προτιμότερον τὸ πρῶτον. — Ἀποροῦντι. Ἔχετε δίκαιον, ἀλλὰ τί νὰ γείνη; Vaudeville εἶνε κωμῳδίᾳ ἢ μέρη τινὰ εἶνε ἔμμετρα καὶ τοισμένα ἐπὶ γνωστῶν ὑπαρχόντων ἤχων. Ἡ ὀπέρα comique κατ' ἀρχὰς διέφερε τοῦτου, ὅτι τὰ ἔμμετρα μέρη ἦσαν τοισμένα ἐπὶ νέων ἤχων. Ὀλίγον κατ' ὀλίγον τὸ μουσικὸν μέρος ἀνεπτύχθη καὶ ἔμεινε ὀλιγώτερον τὸ παλόν, εἰσῆχθησαν δωρῳδαὶ καὶ τριωδαὶ, ἠδὲ ἤθησαν τὰ χορικά καὶ ἡ ὀρχήστρα, μέχρις οὗτο ἔλαβε τὴν μορφήν μελοδραματος, οὗτινος διαφέρει, καθ' ὅσον τοῦτο μὲν ἔχει recitativo, ἐνῶ ἡ ὀπέρα comique λόγον παλόν. Ἡ ὀπέρетle εἶνε πάντοτε κωμῳδία, ἔχει πολὺ διαλογικὸν καὶ μουσικὴν ἀπλὴν καὶ ελαφρᾶν. — Κ. Ἐμμ. Μ. Σθρον. Σουκαμινέα; Καὶ διὰ τί; Εἶνε δένδρον καὶ ὁ καρπὸς του εἶνε δροσερὸς πράγματι. Ἀλλὰ ἂν ἐφράνητε τὴν ρίζαν τῆς, ὑποθέτετε, ὅτι θὰ ἀλλάξῃ ὁ καρπός; Ὅχι βέβαια. Διὰ τὸ διαγώνισμα εὐχαριστοῦμεν. — Κ. Ε. I.P. Πάτρας. Κερασία = Ἐρηασία. 1. Δὲν πρόκειται περὶ τῆς γραμματικῆς ρίζης. 2. Τὸ κε δὲν εἶνε ἡ ρίζα. Ἀλλὰ καὶ ἂν περὶ ταύτης ἐπρόκειτο, πῶς ἐφραίνεσται τὸ κε ἂν ἀντικατασταθῆ διὰ τοῦ Ση; Τίλος δὲν ἔμπορεῖ νὰ ὑπάρχῃ Κερασία μὲ δροσερώτατην ρίζαν καὶ Ἐρηασία; Δὲν ἐπετόχασε. Ἡ ἀπάντησις ὅμως εἶνε τόσον εὐφύης, ὥστε ἂν δὲν ἐγνωρίζομεν τὴν λύσιν, θὰ ἐλέγομεν, ὅτι αὐτὴ εἶνε. — Κ. Α., Π. Σ., Ν. Μ. Μαρία Στ. Ἀναγνώσατε τὸ αἰνίγμα ἀπαξ ἔτι, διὰ νὰ ἴδητε πόσον ἀπέχεται τῆς λύσεως... καὶ τῶν τόμων τῆς Ἑβδομάδος. — Μ. Π. Διὰ τί ὄχι Ἡ Γάτα; Λύσις καὶ αὕτη... — Π. Σ., Α. Β., Χ. Τ. Κερασσοῦρα. Ἐλήθησαν. — Π. Α. Ψ. Ὀρδοῦ. Σίς τὸ ἠδελῆσατε. Ὁ ἀπαντήσωμεν προσέχως. — Φ. Α. Ἀδριανούπολις. Βεβαίως. Ἐκαστος ἐφ' ᾧ ἐκλήθη. — Ἐντέρηη. Τὸ γιάντες εἶνε λέξις Τουρκικῆ. Ἐλληνιστὶ δὲν ὑπάρχει, Γαλλιστὶ λέγεται «Bon jour Philippine». Παίζεται δὲ οὐ μόνον μὲ τὸ γνωστὸν κοκκαλάκι τοῦ

πούλιου, ἀλλὰ καὶ μὲ διπλοῦν, ἂν τύχῃ, ἀμύδαλον. Εἶνε Γερμανικῆς καταγωγῆς παιγνίδιον, καίτοι τὸ ὄνομα φαίνεται Ἑλληνικόν, ἀλλὰ προήλθε ἐξ ἀπλῆς ἰδιοτροπίας τῆς προφορᾶς τῆς Γερμανικῆς λέξεως Viellibchen=λίαν ἀγαπητὸς, ἧτις ἀναφέρεται εἰς τὴν ἔρωσιν τῶν ἀμυγδαλῶν ἐν τῷ αὐτῷ κελύφει.

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

Ἐξεδόθησαν

Ἦλη καὶ Σκαρίφημα τῆς ἐν Κορσικῇ Ἑλληνικῆς Ἀποικίας μετὰ συλλογῆς Καρνατικῶν τραγουδιῶν καὶ λέξεων, ὑπὸ Ν. Β. Φαρδύ.

Μικρὸς Θησαυρὸς τῆς Ἑλληνικῆς Γλώσσης, ὑπὸ Α. Ν. Γιάνναρη. Τεύχος Δ'. Βουκεφάλας-δαστηματικὸς.

Ἀγγέλλονται

Ἡ Ἀσπασία μυθιστορία Ροβέρτου Χάμερλιγγ. Μετάφρασις Ἀνδρόν. Χ. Κόνστα. Ἐκδότης Κάρολος Βιλλυμπερ.

ΔΕΛΤΙΟΝ

ΤΟΥ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ἙΒΔΟΜΑΔΟΣ.

260	A. I. Κοκῶνης	Τήνος
261	Μαρία Α. Ταβελουδα	Ἀθήναι
262	Ἐμμ. Γ. Ραυτόπουλος	"
263	Κωνστ. Ἐμμ. Μαγκάκης	Σύρος
264	Ἄγ. Ἀρτίμης	Ἀθήναι
265	Κωστῆς Παλαμᾶς	"
266	Μιχ. Ζολώταις	"
267	Γ. Πάμπανος	"
268-269	Δημήτρ. Γ. Παμπάνου (δρ. 2)	"
270-273	Κ. Σ. Κοκῶλης (δρ. 4)	Ταϊνάνιος
274	Γ. Βαρβοῦρης	"

ΤΙΜΑΙ — ΑΓΓΕΛΙΩΝ Ὁ στίχος ἐπαξ λ. 40, δις 75, τρις δρ. 1. — ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΝ δρ. 15 κατ' ἔτος. — Διὰ τοὺς κ. κ. Συνδρομητὰς δρ. 19.

ΤΡΑΠΕΖΙΤΙΚΟΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ
ΙΩΑΝΝΟΥ Γ. ΠΕΣΜΑΖΟΓΛΟΥ ΚΑΙ ΣΥΣ

ἐν Ἀλεξανδρείᾳ καὶ Καίρῳ

Ἀναδέχεται τὴν ἐκτέλεσιν πάσης χρηματιστικῆς καὶ ἐμποροπραγματικῆς ἐπιχειρήσεως ὑπὸ συμφερωτάτου ὄρους. — Προξοφλεῖ καὶ εἰσπράττει ἐπιταγὰς καὶ τοκομερίδια ἐπιτοπίως, ἐν τῷ εσωτερικῷ καὶ τῇ ἀλλοδαπῇ. — Ἐκδίδει ἐπιταγὰς καὶ συναλλάγματα μικρῶν καὶ μεγάλων ποσῶν διὰ τὸ εσωτερικὸν τῆς Αἰγύπτου, διὰ τὴν Εὐρώπην, Τουρκίαν καὶ Ἑλλάδα. — Ἐκτελεῖ πᾶσαν παραγγελίαν ἐπὶ ἑλλητικῶν χρεωγράφων, κάμνει προκαταβολὰς ἐπ' αὐτῶν, καὶ πωλεῖ λαγυσφόρους ὁμολογίας τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος μὲ μηνιαίας δόσεις καὶ ἐπ' ἔτησι τῶν 6 - 8 οἰο. — Κάμνει προκαταβολὰς ἐπὶ βαμβάκιων καὶ ἄλλων ἐμπορευμάτων, καὶ ἀναδέχεται τὴν ἀγοραπωλησίαν αὐτῶν ἐπιτοπίως καὶ ἐν Ἀγγλίᾳ.

Τηλεγραφικὴ Διεύθυνσις
Pesmazoglu Alexandrie.

ἘΞΕΔΟΘΗ
καὶ πωλεῖται εἰς τὰ βιβλιοπωλεῖα.

ΕΡΡΙΚΟΥ ΔΑΒΟΑ (υἱοῦ)

ΙΣΤΟΡΙΑ

ΜΟΥΣΙΚΗΣ

Ἔργον στεφθερὸν ὑπὸ τῆς Γαλλικ. Ἀκαδημίας

Μετάφρασις

ΑΘΗΝΑΣ Ν. ΕΡΕΜΕΤΗ

Ἐπὶ λαμπροῦ χάρτου — μετὰ 150 εἰκόνας

ΤΙΜΑΤΑΙ ΦΡ. 10

ΧΑΡΤΟΠΩΛΕΙΟΝ
ΠΑΛΛΗ ΚΑΙ ΚΟΤΖΙΑ
ΥΔΡΟΓΕΙΟΙ ΣΦΑΙΡΑΙ Εἰς ἑλληνικὴν γλῶσσαν ἀπὸ δραχ. 35 — 72.
ΕΠΙΣΚΕΠΤΗΡΙΑ Ἐπὶ καλοῦ χάρτου τὰ 100 δραχ. 1.50.
ΜΕΛΑΝΗ μαύρη συμπεπικνωμένη, ἀναλυομένη εἰς ἕξ μέρη ὕδατος, ἐκπορίσθη καὶ πωλεῖται εἰς δόλινα δοχεῖα, ἠεροχόνητα δρ. 312. Τμητὴ δοχείου δρ. 4.50. ΠΟΚΑ ΔΕΠΤΑ 90
ΔΙΑ ΤΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ἀναλελυμένη καὶ ἀρίστη ποιότητος.

ΜΕΤΑΛΛΙΚΑ
ΥΔΑΤΑ

Γερικὴ ἀποθήκη
ΕΝ ΣΥΡῶ, ὁδ. Θεάτρον

Φαρμακείον
I. T. Δαυιδόρη.

Vals-Vichy-Orezza-
Pardina-Janos

ΣΤΟΜΑΧΙΚΑΙ
Παστίλλαι VALS.

Καὶ τὸ μόνον ἐπανορθωτικὸν τῶν τριχῶν τῆς κεφαλῆς ὕδωρ τῆς

Mme ALLEN'S

ΕΚΛΕΚΤΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ
ΜΕΤ' ΕΙΚΟΝΩΝ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΑ
Κατὰ Πέμπτην καὶ Κυριακὴν

Ἡ συνδρομὴ ἑτησία καὶ προπληρωτέα Ἀθηνῶν φρ. 8. Ἐπαρχικῶν 8.50. Ἐξωτερικῶν φρ. γρ. 15. Ρωσσίας ρούβλια 6. Τόμοι κομψότατοι καὶ στερεώτατοι δεδεμένοι ἐδρῖσκονται εἰς τὸ Γραφεῖον, Ὅδὸς Πατησίων, ἀριθ. 9.

ΔΙΕΘΝΕΣ ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟΝ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ
Ὁδ. Γαζῆ 1. ἐν τῷ περιβάλλῳ τῆς Βουλῆς

ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΟΝ ΣΙΑΦΡΟΔΡΟΜΟΥ ΠΕΙΡΑΙΩΣ-ΑΘΗΝΩΝ-ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

ΓΡΑΜΜΗ ΠΕΙΡΑΙΩΣ - ΚΟΡΙΝΘΟΥ - ΑΙΓΙΟΥ - ΠΑΤΡΩΝ

	1	3	33	2	4	32
Πειραιεύς ἀν.	5.30 π.	10.15 π.	1 μ.μ.	Πάτρας ἀν. 6.30 π.	12.10	—
Ἀθήναι	6	10.50	1.35	Αἶγιον	8	2
Κόρινθος ἀφ.	8.55	2.25	5.20	Κόρινθος	11.20	6
Αἶγιον	12.07	6.40		Ἀθήναι ἀφ.	2.25	9.25
Πάτραι	1.30	8.30		Πειραιεύς	2.55	9.50
						7 — μ

ΓΡΑΜΜΗ ΚΟΡΙΝΘΟΥ - ΑΡΓΟΥΣ - ΝΑΥΠΛΙΟΥ - ΜΥΛΩΝ

	202	32	203	33
Ναυπλίου ἀν.	8 π.μ.	10.30 π.μ.	Κόρινθος ἀν.	2.45 μ.μ.
Ἄργους	8.32	14.15	Ἄργους ἀφ.	5.05
Κόρινθος ἀφ.	10.50	1.55 μ.	Ναυπλίου	5.35
Μύλων ἀφ.	7.45 π.μ.		Εἰς Μύλους ἀφ.	5.15

Σημείωσις: Ἡ ἀμαξοστοιχία 33 ἀναχωρεῖ ἐκ Πειραιῶς διὰ Κόρινθον, Ναυπλίου, ἐκδόστη Δευτέραν, Τετάρτην, Παρασκευὴν ἢ δὲ ἀμαξοστ. 32 ἐκ Ναυπλίου διὰ Κόρινθον Πειραιᾶ, ἐκδόστη Τρίτην, Πέμπτην, Σάββατον. Αἱ ἀμαξοστ. 2, 4, 33, 32, 202, 203, σταθμεύουσι εἰς διας τὰς στάσεις καὶ τὸς Σταθμοὺς. Μεταξὺ Κορίνθου — Ἀκράτας, Πατρῶν — Ἀκράτας, Ναυπλίου — Ἄργους — Μύλων καὶ ἀντιστρόφως, κυκλοφοροῦσι καθ' ἑκάστην τοπικὰ ἀμαξοστοιχία σταθμεύουσαι καὶ εἰς ἀρχὰς τὰς Στάσεις.

Τυπογραφεῖον Κορίνθης, ὁδὸς Πατησίων ἀριθ. 9.